

UNIVERZA V NOVI GORICI
POSLOVNO-TEHNIŠKA FAKULTETA

**ANALIZA STANJA NEVLADNEGA SEKTORJA
NA OBMOČJU GORIŠKE STATISTIČNE REGIJE**

DIPLOMSKO DELO

Sebastijan Belingar

Mentorja: mag. Jasmina Jakomin, Tomica Dumančič, univ. dipl. soc.

Nova Gorica, 2012

ZAHVALA

Zahvaljujem se za vso podporo, ki sem je bil deležen s strani Ustanove Fundacije BiT Planota, še posebej gospodu mag. Darijanu Krpanu. Zahvala gre seveda tudi mentorjema, ki sta mi pomagala pri pisanju in dopolnjevanju diplomskega dela.

NASLOV

Analiza stanja nevladnega sektorja na območju Goriške statistične regije

IZVLEČEK

Diplomsko delo obravnava temo s področja nevladnega sektorja oziroma nevladnih organizacij. Najprej so opredeljeni osnovni pojmi, torej kaj in katere so nevladne organizacije, kaj obsegajo ter kratek pregled zgodovine razvoja nevladnega sektorja pri nas. Med nevladnimi organizacijami so nas najbolj zanimala društva, ki predstavljajo večino NVO, pri tem smo največjo pozornost namenili delitvam društev ter zakonodaji, ki pokriva delovanje društev. Diplomsko delo je podrobneje usmerjeno na predstavitev in analizo stanja nevladnega sektorja na območju Goriške statistične regije.

Cilj diplomskega dela je ugotoviti trenutno stanje NVO oziroma nevladnega sektorja v Goriški statistični regiji ter preko različnih analiz podati predloge za izboljšanje trenutnega stanja. Med nevladnimi organizacijami, ki delujejo na področju Goriške statistične regije smo opravili finančne analize in analize stanja, le-te smo naredili s pomočjo podatkov pridobljenih preko AJPES-a ter anketiranjem NVO. Na podlagi pridobljenih podatkov smo izdelali SWOT analize, ki smo jih na skupinskih intervjujih predstavili članom NVO ter jih z njihovo pomočjo ustrezno dopolnili.

S pomočjo SWOT analiz ter možnih rešitev s strani NVO smo ugotovili, da se NVO na tem območju srečujejo s številnimi problemi. Na podlagi analiziranega stanja so podani konkretni predlogi za izboljšanje obstoječega stanja nevladnega sektorja na območju Goriške statistične regije. Predlogi so bili podani za področje razpisov, prostovoljstva, finančnih sredstev, sodelovanja med NVO, vključevanja mladih in zaposlovanja. Kot najbolj kritično področje smo izpostavili področje finančnih sredstev, saj je le to ključnega pomena za obstoj NVO.

KLJUČNE BESEDE

Nevladne organizacije (NVO), Goriška statistična regija, upravna enota (UE), finančna analiza, SWOT analiza.

TITLE

Analysis of non-governmental sector in Goriška statistical region

ABSTRACT

The thesis analyses the non-governmental sector and nongovernmental organizations in Slovenia, particularly in Goriška statistica region. Firstly basic concepts are defined, classification of nongovernmental organizations and a brief overview of the history and development of the non-governmental sector in our country. Among NGOs we were particularly interested in associations, because this is the most common form of NGOs organization in Slovenia. Particularly we presented the division and legislation, which covers the activities of societies.

The aim of the thesis is to determine the current status of NGOs and non-governmental sector in Goriška statistical region and across different analyses make proposals to improve the current situation. Among NGOs operating in Goriška statistical region, we performed financial analysis and analysis of the state; this was done using data from AJPES and surveys held between NGOs. Based on the information we have produced a SWOT analysis, which were presented during the group interviews to the members of NGOs and with their help properly completed.

Through SWOT analysis, given problems and possible solutions by the NGOs, we found that the NGOs face numerous problems. The thesis proposes concrete suggestions for improving the current situation of the non-governmental sector in Goriška statistical region. Proposals are presented for different fields, i.e. tenders, volunteering, funding, co-operation between NGOs, youth engagement and employment. As the most critical area we expose the field of financial assets, as this is crucial for the existence of NGOs.

KEYWORDS

Nongovernmental organizations (NGOs), Goriška statistical region, administrative unit (AU), financial analysis, SWOT analysis.

KAZALO

1	UVOD.....	1
1.1	Opis teme	1
1.2	Cilj diplomskega dela	2
2	NEVLADNI SEKTOR IN NEVLADNE ORGANIZACIJE V SLOVENIJI	3
2.1	Nevladni sektor in nevladne organizacije	3
2.2	Zgodovina nevladnega sektorja in NVO	8
2.2.1	Razvoj NVO v Sloveniji od 90-ih let naprej	9
2.3	Organiziranost NVO	10
3	DRUŠTVA	12
3.1	Delitev društev	12
3.2	Kaj je društvo?	13
3.3	Ustanovitev društva ter njegova registracija.....	13
3.4	Premoženje in finančno poslovanje društva	15
3.5	Prenehanje delovanja društva	16
4	GORIŠKA STATISTIČNA REGIJA.....	17
4.1	Metodologija opravljanja raziskav.....	17
5	NEVLADNI SEKTOR NA OBMOČJU GORIŠKE STATISTIČNE REGIJE ..	20
5.1	Finančna analiza NVO po upravnih enotah	20
5.1.1	Upravne enote Goriške statistične regije.....	20
5.1.2	Primerjava med UE	21

5.2	Finančna analiza NVO v regiji	23
5.3	Analiza stanja NVO	25
5.3.1	Članstvo.....	26
5.3.2	Viri financiranja	28
5.3.3	Usposabljanje	29
5.3.4	Organizacija dela in informiranje javnosti	30
5.3.5	Sodelovanje med NVO in sodelovanje NVO s prebivalstvom	31
6	SWOT ANALIZE	32
6.1	SWOT analiza finančnega stanja	32
6.2	Ugotovitve SWOT analiz finančnega stanja.....	38
6.3	SWOT analiza iz področja delovanja NVO.....	38
7	VMESNE ANALIZE	41
7.1	Vmesne analize po UE.....	41
7.1.1	UE Nova Gorica.....	41
7.1.2	UE Tolmin.....	42
7.1.3	UE Ajdovščina	42
7.1.4	UE Idrija.....	43
7.2	Vmesna analiza za celotno Goriško statistično regijo	44
8	KONČNE ANALIZE	48
8.1	Končne analize za posamezne UE	48
8.1.1	UE Nova Gorica.....	48

8.1.2	UE Tolmin.....	49
8.1.3	UE Ajdovščina	49
8.1.4	UE Idrija.....	50
8.2	Končna analiza za Goriško statistično regijo.....	51
9	PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE STANJA.....	54
9.1	Razpisi	54
9.2	Prostovoljstvo	55
9.3	Finančna sredstva.....	56
9.4	Sodelovanje med NVO in sodelovanje z ostalimi institucijami	57
9.5	Vključevanje mladih.....	59
9.6	Zaposlovanje.....	59
10	ZAKLJUČEK.....	61
11	LITERATURA.....	63
	PRILOGA 1: Vprašalnik - Regionalno stičišče NVO Planota.....	66

KAZALO SLIK

Slika 1: Delež posameznih NVO (Kolarič in Rakar, 2010)	6
--	---

KAZALO TABEL

Tabela 1: Vrsta društev po UE (Zakon o upravi, 2002).....	21
Tabela 2: Sredstva in prihodki	22
Tabela 3: Procentualni izračuni ter finančni izidi po UE	22
Tabela 4: Finančna primerjava po vrstah društev	24
Tabela 5: Procentualni izračuni finančnega stanja ter finančni izidi regije	25
Tabela 6: Primerjava višine prihodkov	25
Tabela 7: Število članov in aktivnih članov	26
Tabela 8: Novi člani	27
Tabela 9: Zaposleni	27
Tabela 10: Viri financiranja	28
Tabela 11: Usposabljanje	29
Tabela 12: Težave pri usposabljanju	29
Tabela 13: Organizacija dela.....	30
Tabela 14: Informiranje javnosti	30
Tabela 15: Sodelovanje med NVO	31
Tabela 16: Sodelovanje NVO s prebivalstvom	31
Tabela 17: Finančna sredstva UE Nova Gorica	33
Tabela 18: Finančna sredstva UE Tolmin	34
Tabela 19: Finančna sredstva UE Ajdovščina	35
Tabela 20: Finančna sredstva UE Idrija	36

Tabela 21: Finančna sredstva Goriške statistične regije	37
Tabela 22: Delovanje NVO.....	39
Tabela 23: Končna SWOT analiza Goriške statistične regije	51

1 UVOD

1.1 Opis teme

V sodobnem času predstavljajo nevladne organizacije pomemben segment družbe, saj na različne načine združujejo pripadnike civilne družbe ter posredno in neposredno vplivajo na razvoj na različnih področjih kot so kulturno, socialno, športno itd. Ustanova Fundacija BiT Planota predstavlja horizontalno mrežo, ki povezuje nevladne organizacije Goriške statistične regije, nudi podporo in skrbi za splošen razvoj NVO v regiji.

V diplomskem delu je predstavljen nevladni sektor oziroma nevladne organizacije (v nadaljevanju NVO) na območju Goriške statistične regije. Pričujoče diplomsko delo je nastalo na podlagi interesa članov nevladne organizacije (društev) in fundacije z namenom raziskave možnih razvojnih priložnosti za NVO, ki delujejo v okviru Goriške statistične regije. Ustanova Fundacija BiT Planota je pisala strategijo za razvoj NVO na območju Goriške statistične regije za leto 2012, pri analizi sem tudi sam sodeloval, saj sem na omenjeni ustanovi opravljal obvezno praktično usposabljanje.

V prvem delu je podan splošen opis nevladnega sektorja in NVO v Sloveniji, opisana je zgodovina razvoja nevladnih organizacij ter definicija pojmov. Predstavitvi nevladnega sektorja sledi predstavitev društev, ki predstavljajo najštevilčnejše NVO, predstavljena je delitev društev ter zakoni, ki definirajo obstoj društev in so pomembni za njihovo delovanje. V nadaljevanju sledi natančna predstavitev Goriške statistične regije, kjer so predstavljene občine in osnovni podatki o stanju NVO na tem območju.

Drugi del diplomskega dela je poglobljena analiza aktualne situacije nevladnih organizacij v Goriški statistični regiji ter predlogi za izboljšave. Raziskava je potekala med različnimi nevladnimi organizacijami, ki so aktivno vključene v mrežo in se poslužujejo storitev, ki jih nudi Ustanova Fundacija BiT Planota. Analiza je potekala s kombinacijo različnih metodoloških orodij, t.j. uporaba sekundarnih virov (podatki pridobljeni s pomočjo AJPES-a, uporaba obstoječe raziskave med NVO) ter

uporabo primarnih virov (anketna raziskava med NVO ter skupinski intervjuji s predstavniki NVO). Na podlagi pridobljenih podatkov smo pripravili SWOT analize nevladnih organizacij po upravnih enotah ter iz slednjih izluščili predloge izboljšav za nadaljni razvoj nevladnega sektorja v regiji.

1.2 Cilj diplomskega dela

Cilj diplomskega dela je bil ugotoviti stanje NVO oziroma nevladnega sektorja v Goriški statistični regiji ter preko različnih analiz podati predloge za izboljšanje tega stanja. Podani predlogi so bili kasneje uporabljeni v strategiji za razvoj NVO na območju Goriške statistične regije.

2 NEVLADNI SEKTOR IN NEVLADNE ORGANIZACIJE V SLOVENIJI

V predstavitvi nevladnega sektorja in nevladnih organizacij, bom najprej predstavil osnovne pojme; kaj je nevladni sektor in kaj so NVO ter kako se delijo. Sledi predstavitev zgodovine teh dveh pojmov in podrobnejši pregled razvoja NVO v Sloveniji od osamosvojitve dalje.

2.1 Nevladni sektor in nevladne organizacije

Nevladni sektor oziroma tretji sektor je izraz, ki se večinoma uporablja za področje med državnim in profitnim sektorjem. Izraz tretji sektor se v Veliki Britaniji uporablja za sklicevanje na neprofitni sektor in prostovoljni sektor (sektor, ki se nahaja med tržnim sektorjem in državnim sektorjem). V ta sektor spada veliko število organizacij, ki zasledujejo socialne cilje. Britanska vlada opredeljuje tretji sektor kot skupek nevladnih organizacij, ki jih ženejo vrednote, in ki predvsem vlagajo svoje presežke za nadaljnje socialne, okoljske in kulturne cilje. Tretji sektor vključuje prostovoljne in družbene organizacije, dobrodelne organizacije, socialna podjetja, zadruga in vzajemne družbe (Izboljšanje socialne vključenosti na lokalni ravni preko socialne ekonomije: POROČILO ZA SLOVENIJO, 2010).

Iz zgornje definicije lahko strnemo, da je nevladni sektor ali tretji sektor, sektor, ki se nahaja med javnim in zasebnim sektorjem. V ta sektor spadajo prostovoljne in družbene organizacije, dobrodelne organizacije, socialna podjetja, humanitarne, prostovoljske organizacije, društva ipd. Te organizacije so neprofitne, nevladne in avtonomne.

V Sloveniji poznamo tri vrste sektorjev, in sicer:

- javni sektor (ta sektor upravlja država),
- zasebni sektor (predmet menjave blaga na trgu, cilj je ustvarjanje dobička),
- tretji ali prostovoljni sektor – nevladni sektor (iniciativa civilne družbe, za zadovoljevanje potreb, ki jih prva dva sektorja ne) (Brezavšček, 2008).

Kolarič, Črnak-Meglič, Vojnovič (2002) delijo organizacije v družbi po štirih kriterijih:

- Kriterij poslanstva (dobičkonosne organizacije, nedobičkonosne organizacije). Razlika med tema dvema je ta, da so dobičkonosne organizacije vezane k maksimiranju dobička, nedobičkonosne pa postavljajo kakovost storitev pred dobiček.
- Kriterij ustanovitelja (nedobičkonosne vladne in nevladne). Vladne organizacije ustanovi vlada, nevladne pa drugi subjekti. Nedobičkonosne nevladne organizacije zagotavljajo osnovne socialne storitve (izobrazba, kultura, umetnost, zdravstveno varstvo...) in s tem dopolnjujejo dejavnosti države.
- Kriterij pravnega statusa (nevladne organizacije v javnem in skupnem interesu).
- Kriterij izvajanja dejavnosti (v javnem oziroma skupnem interesu na profesionalizirane, volonterske in mešane). Profesionalizirane nevladne organizacije se razlikujejo od volonterskih po tem, da za izvajanje svojih storitev oziroma dejavnosti zaposlujejo ljudi.

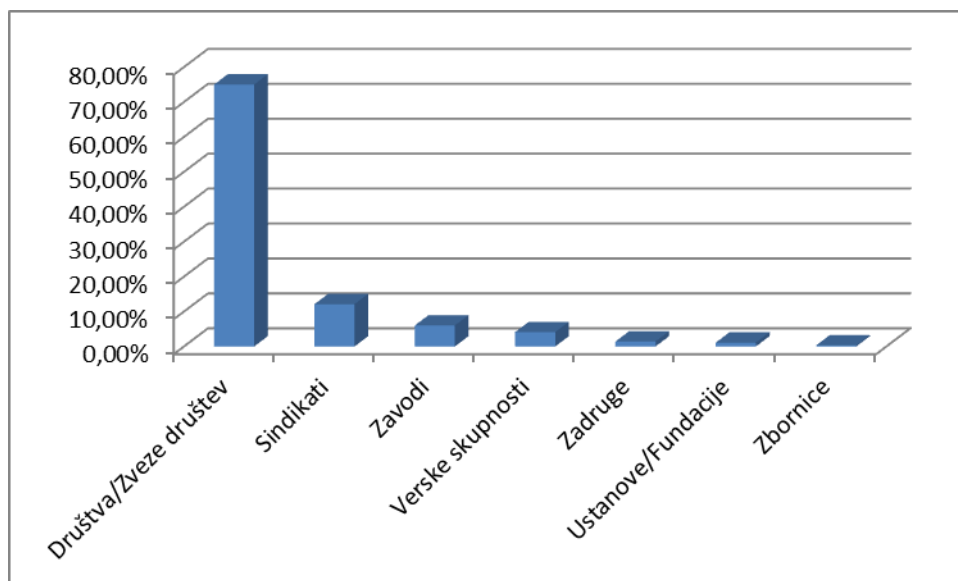
Nevladne organizacije so v Sloveniji številčne, nekateri jih imenujejo tudi civilnodružbene organizacije ali volonterske organizacije. A zaradi razširjenosti izraza bomo v nadaljevanju uporabljali nevladne organizacije, s kratico NVO. Nevladne organizacije (NVO) so organizacije, ki delujejo neodvisno od države, njihove značilnosti so: neprofitnost, prostovoljnost, vse pa morajo imeti tudi neko obliko pravne osebe. Te organizacije lahko ustanovi kdorkoli, večina teh organizacij obstaja v obliki društev, ustanov in (zasebnih) zavodov. NVO tvorijo nevladni sektor ali kot ga nekateri imenujejo tretji sektor oziroma civilna družba. NVO opravljajo (vsaj) dve pomembni funkciji in sicer zagovorniško in storitveno funkcijo.

NVO predstavljajo eno od oblik sodelovanja državljanov pri upravljanju države in družbe in so tako pomemben izvajalec javnokoristnih storitev. Področja na katerih delujejo NVO so: sociala, zdravje, družina, mladina, kultura, šport, okolje, itd. (Forbici, 2010).

Po klasifikaciji NVO objavljeni na spletni strani Ustanove Fundacije BiT planota (Priročnik za NVO, 2012), se NVO delijo na tri oblike in sicer društva, zavode in ustanove. V Sloveniji je zabeleženih približno 30.000 NVO, med katerimi prevladujejo društva in zveze društev, sledijo jim (zasebni) zavodi, najmanj pa je ustanov/fundacij. Značilnosti posameznih oblik NVO so:

- **Društva in zveze društev** so najštevilčnejše NVO v Sloveniji, to so članske organizacije, prostovoljna nepridobitna združenja fizičnih oseb. Člani med seboj izvolijo vodstvo društva ter si določijo namene, cilje ter dejavnosti. Najvišji organ je zbor članov oziroma vsi člani društva. Društvo se lahko ustanovi zaradi dveh različnih interesov, za zagotavljanje interesov svojih članov ali pa za izpolnjevanje javno koristnih interesov.
- **(Zasebni) Zavodi** so organizacije, ki se ustanovijo zaradi opravljanja neke dejavnosti. Za razliko od društev zavodi nimajo članov, vodilni v zavodu so njegovi ustanovitelji. Zavod se ustanovi z namenom zagotavljanja javno koristnih storitev za posameznike in organizacije, so neprofitni, torej dobička ne morejo deliti med člane.
- **Ustanove/Fundacije** so združevanje premoženja za nek določen namen, ki ga upravlja upravni odbor. Ustanovijo jih lahko tako fizične kot pravne osebe, namen ustanove mora biti splošnokoristen, dobrodelen in trajen. Prav tako kot zavodi tudi ustanove niso članske organizacije.

Poleg zgoraj naštetih vrst NVO, v skladu s strukturalno definicijo nevladnih organizacij, se med NVO uvršča tudi zbornice, sindikate, verske skupnosti in zadruge. Razvrstitev vseh organizacij po obliki ustanovitve v Sloveniji je prikazan v spodnji sliki (Slika 1) (Kolarič in Rakar, 2010).

Slika 1: Delež posameznih NVO (Kolarič in Rakar, 2010)

Med glavne pogoje, ki jih mora organizacija izpolniti, da jo štejemo med NVO, so po sporazumu o sodelovanju med NVO in Vlado Republike Slovenije, vse organizacije ustanovljene kot – društvo, zavod, ustanova, zadruga. Z naslednjimi značilnostmi: neodvisnost (predvsem od države in političnih strank), neprofitnost, prostovoljnost, delovanje v javnem interesu, delna formaliziranost oziroma institucionaliziranost.

- **Neodvisnost:** NVO so pri svoji ustanovitvi neodvisne od ostalih institucij, odvisne so le od zakonsko določenih pogojev za registracijo. Pri delovanju si organizacije same določijo svojo dejavnost, svoje cilje in naloge, pri čemer država nima neposrednega vpliva na njihovo notranje upravljanje, prenehanje.
- **Neprofitnost:** NVO lahko izvajajo komercialne storitve na trgu, vendar morejo ustvarjeni dobiček nameniti za svojo registrirano dejavnost, tega dobička ne smejo razdeliti med svoje člane ali upravne organe.
- **Prostovoljnost:** članstvo je v NVO prostovoljno, ni obvezno ali kako drugače prisilno, vsak lahko postane član organizacije pod določenimi pogoji. Običajno NVO vključujejo tudi elemente prostovoljnega dela.
- **Delovanje v javnem interesu:** cilj NVO je delovanje v javnem življenju, delovanje v dobrobit ljudi, posameznih skupin ali družbe kot celote. NVO ne sme zasledovati gospodarskih ali profesionalnih interesov svojih članov.

- **Delna formaliziranost in institucionaliziranost:** NVO imajo z razliko od ostalih neformalnih skupin statute ali druge dokumente, ki določajo njihovo poslanstvo oziroma cilje ter področje delovanja (Sporazumu o sodelovanju med NVO in Vlado Republike Slovenije, 2004).

Delovanje v javnem interesu

NVO lahko pridobijo status delovanje v javnem interesu. To je pomembna funkcija, saj le-ta razlikuje nevladni sektor od ostalih sektorjev, predvsem od tržnega sektorja. Status delovanja v javnem interesu lahko pridobijo le organizacije, ki niso namenjene zadovoljevanju ozkih potreb svojih članov, temveč je njihovo delovanje prepoznano kot splošno koristno za vso družbo. Običajno se podeli ta status NVO, ki delujejo na lokalni ravni (Forbici, 2010, str. 8).

Pomen NVO

Nevladnim organizacijam pripisujemo vedno večji pomen, postajajo bolj prepoznavne v medijih, začenjajo imeti vpliv pri vladnih telesih in pridobivajo koncesije za opravljanje javnih del. Predstavniki NVO so v Memorandumu slovenskih NVO zapisali: "Nevladni sektor je nepogrešljiv akter ustvarjanja in ohranjanja socialnega kapitala ter hkrati tudi ključni dejavnik uresničevanja ustavnih pravic prebivalk in prebivalcev Republike Slovenije. Njegovo delovanje je eden temeljnih pogojev uveljavljanja načel pluralnosti in demokracije kot tudi trajnostno naravnane družbenega razvoja, porasta družbene blaginje, dviganja kakovosti življenja in zagotavljanja socialne varnosti." (CNVOS, 2009, str. 2)

Prispevek NVO k trajnostnemu razvoju

V strategiji za razvoj Slovenije, sprejeti na 30. redni seji Vlade RS dne 23.6.2005, za obdobje od leta 2006 do leta 2013, so kot pglavitni cilji za razvoj Slovenije omenjeni: gospodarski razvoj, družbeni razvoj, medgeneracijski in sonaravni razvoj ter razvoj Slovenije v mednarodnem okolju. S uresničitvijo teh ciljev želi Vlada RS doseči večjo materialno in duhovno blaginjo državljanov ter višjo kakovost življenja sedanjih in prihodnih generaciji, zaradi postavljenih ciljev je ta strategija tudi

strategija trajnostnega razvoja Slovenije (Urad RS za makroekonomske analize in razvoj, 2005).

Na podlagi strategije za razvoj Slovenije, je nastal Regionalni razvojni program Severne Primorske (Goriške statistične regije), prav tako za obdobje od leta 2006 do 2013. Pri tem programu je sodelovalo pet odborov sestavljenih iz več strokovnjakov in predstavnikov različnih javnih in zasebnih ustanov. Ključne usmeritve in strateški cilji, so bili postavljeni za področje človeških virov, gospodarstva, turizma, razvoja podeželja in okolja, prostora in infrastrukture (Severnoprimorska mrežna regionalna razvojna agencija, 2006).

Po zgoraj predstavljenih strategijah, lahko vidimo, da so področja omenjena v obeh strategijah, področja na katerih delujejo NVO. Pri strategiji za razvoj Slovenije, gre kot področja na katerih delujejo NVO posebej omeniti področje družbenega razvoja (izboljšanje kakovosti življenja in blaginja vseh posameznic in posameznikov). Ter področje razvoja Slovenije v mednarodnem okolju (kulturna identiteta in angažiranost delovanja v mednarodni skupnosti za prepoznavnost in ugled države). Pri strategiji za razvoj Goriške statistične regije pa področje turizma, ter področje razvoja podeželja in okolja.

Ker NVO delujejo na omenjenih področjih in s svojim delovanjem pripomorejo k uresničitvi strategij za razvoj tako Goriške statistične regije kot Slovenije, in sta ti dve strategiji po vsebini strategiji za trajnostni razvoj, so tudi NVO soudeležene oziroma prispevajo k trajnostnemu razvoju regije oziroma države.

2.2 Zgodovina nevladnega sektorja in NVO

Kot začetek razvoja NVO na območju Slovenije, lahko štejemo že 7. in 8. stoletje našega štetja. V tem obdobju so obstajale določene zveze in združbe prijateljev, ki so imele določene značilnosti današnjih NVO. Začetek nastajanja NVO je iz zgodovinskega vidika 14. stoletje, v katerem so začeli nastajati cehi (obrtiške bratovščine), verske dobredelne organizacije in fundacije. Prva delavska gibanja, katera so kasneje omejili, so nastala v 19. stoletju (Strojan in Šporar, 2000).

Interesno združevanje je bilo s pravnim aktom urejeno šele po letu 1850 z društvenim patentom, ki je prinašal prvo ureditev društev, pravni akt pa je bil sprejet s strani Avstro-Ogrske monarhije. Prva zakonska ureditev na področju društev pa je iz leta 1867, in sicer z Zakonom o pravici do združevanja v društva in politična društva (Strojan in Šporar, 2000).

Pred drugo svetovno vojno je imel poseben pomen nastanek gibanj za narodnostno prebujanje, najpomembnejše oblike združevanja so bile čitalnice. Pomembne so bile tudi zadruge, katerih je bilo približno 1700 in so delovale v interesu slovenskih kmetov, obrtnikov in delavcev. Izoblikovala so se podporna društva, prostovoljne bolnišnice in pokojninske blagajne ter razni skladi pri socialnih organizacijah. (Strojan in Šporar, 2000).

Konec druge svetovne vojne je s prihodom socialističnega družbenega sistema prinesel zaton delovanja NVO. Tedanja državna regulativa je onemogočila razvoj nevladnega sektorja. Pomembno leto za ponovni zagon nevladnega sektorja je bilo leto 1974. V tem letu je bil sprejet Zakon o društvih, ta je pomenil začetek ustanavljanja NVO, čeprav je bila podpora države nestimulativna in so organizacije ostajale majhne in nemnožične, je bil to pomemben mejnik (Strojan in Šporar, 2000).

Osemdeseta leta so bila pomembna za nastajanje novih družbenih gibanj (mirovna, ekološka, za varovanje človekovih pravic, duhovna ...). Del teh gibanj je kasneje prešel v politično sfero, del pa je ostal na nevladni ravni (Strojan in Šporar, 2000).

2.2.1 Razvoj NVO v Sloveniji od 90-ih let naprej

Za obdobje od leta 1989 naprej v Sloveniji ne beležimo množičnega nastajanja novih NVO kot je bilo to značilno za postsocialistične države. V teh državah je veljalo to obdobje za obdobje velike rasti in izgradnje novega zasebnega neprofitno-volonterskega sektorja. Če primerjamo število društev (kot najštevilčnejše NVO), je bilo leta 1981 registriranih 8.897 društev, leta 1985 10.098 društev, leta 1990 10.320 društev in leta 1995 13.984 društev. Število društev je z leti naraščalo, vendar kot je razvidno iz podatkov, osamosvojitve Slovenije ni predstavljala mejnika glede nastajanja novih NVO.

Eden izmed razlogov je ta, da je za območje Slovenije bila že v prvi polovici 70-ih let sprejeta zakonodaja, ki je zagotavljala pravno podlago za razvoj tovrstnih organizacij. Drugi pomembnejši razlog, ki je vplival na razvoj NVO, bi lahko bil ta, da jih država ni spoznala kot strateško pomembnega partnerja. Kljub temu, da so bile NVO odvisne od naklonjenosti razmer na področju delovanja, se je njihovo število z leti povečevalo (Kolarič in drugi, 2002).

Razvojno gledano, devetdeseta leta niso prinesla rešitev za težave nevladnih organizacij. "Ključne pomanjkljivosti so ostale: opredelitev vloge NVO, odsotnost vzpostavitve pravnega in dejanskega okvira za delovanje NVO, nezagotavljanje pogojev za prenos nalog državne uprave na NVO" (Šporar in drugi, 2003, str. 8-9).

Čeprav je osamosvojitve Slovenije prinesla le zmerno povečanje števila NVO, je igrala pomembno vlogo v razvoju NVO. Z razliko od prejšnjih let, so začele NVO po osamosvojitvi Slovenije v večji meri sodelovati z državnimi institucijami.

2.3 Organiziranost NVO

Zaradi boljšega razumevanja povezav, v katere se vključujejo NVO, smo podali trenutno organiziranost teh povezav v Sloveniji. Organiziranosti povezav NVO so:

- **Vsebinske povezave**, kjer ločimo vsebinske ter horizontalne povezave. Med vsebinske sodijo gasilska zveza, planinska zveza, zveza kulturnih društev, zveza društev upokojencev, zveza invalidskih organizacij ... To so povezave, ki združujejo organizacije z istega področja delovanja. Teh zvez je v Sloveniji največ, so najstarejše, njihovo število z leti narašča. Horizontalne povezave so se razvile šele v zadnjih nekaj letih, nastale so zaradi skupne pravne oblike. Tu imamo Zvezo društvenih organizacij Slovenije (ZDSO), Združenje slovenskih ustanov (ZSU), Skupnost privatnih zavodov (SKUP), Center nevladnih organizacij (CNVOS); te organizacije združujejo društva, ustanove, zavode, itd.
- **Mreže in krovne povezave**; druga delitev NVO je glede na trdnost povezave. Krovne zveze so reprezentativno oziroma predstavniško povezovanje NVO. Mreže nimajo predstavniške funkcije, njihovo delovanje je bolj ohlapno.

- **Nacionalne in teritorialne povezave;** teritorialen način delitve NVO, ker nekatere povezave združujejo organizacije iz celotne Slovenije, druge po območjih ali regijah. Tukaj govorimo o nacionalnih, regionalnih in lokalnih zvezah in mrežah. Za razliko od preteklosti, v kateri so se ustanovljale predvsem nacionalne zveze, so se z ustanavljanjem pokrajin začele ustanovljati regionalne mreže. Regionalne mreže so starejše kot horizontalne, saj so se horizontalne začele oblikovati v letu 2008. V enakem obdobju so se začela ustanovljati regionalna stičišča nevladnih organizacij, ki so nastala z namenom krepiti in povezati NVO znotraj posamezne statistične regije (Forbici, 2010).

3 DRUŠTVA

Društva so najpogostejša oblika nevladnih organizacij v Sloveniji in v nadaljevanju bom podrobneje predstavil njihovo delovanje. Najprej bom predstavil, kako se društva delijo (na katere kategorije), nato bom natančneje predstavil delovanje društev, in sicer z vidika zakonodaje, podrobno bom opisal ustanovitev in upravljanje društva ter njegovo registracijo. Tukaj bom predstavil splošne informacije o društvih in postopke ustanovitve ter v nadaljevanju pregledali finančno poslovanje ter premoženje društev. Na koncu sledi še obrazložitev prenehanja delovanja društva. Potrebni podatki so bili pridobljeni s pomočjo zakonodaje o društvih.

3.1 Delitev društev

Društva delimo na šest splošnih kategorij: kultura in umetnost, šport in rekreacija, turizem, zdravstvo, socialno varstvo, varstvo okolja. Društva se razvrščajo v te kategorije na podlagi namena ustanovitve ter ciljev in nalog določenih v temeljnem aktu posameznih društev. V posamezne kategorije spadajo razna društva, in sicer:

- kultura in umetnost: dramska, glasbena, plesna, likovna, literarna, filmska, druga kulturna in umetniška društva,
- šport in rekreacija: atletska, gimnastična, košarkarska, nogometna, rokometna, hokejska, kolesarska, veslaška, badmintonska, kegljaška, balinarska, boksarska, strelska, taborniška, rekreacijska, idr. Društva,
- turizem: turistična društva,
- zdravstvo: društva obolelih in društva za pomoč in samopomoč,
- socialno varstvo: društva rdečega križa, invalidska društva, društva prijateljev mladine, društva Lions in Rotary, razna društva za pomoč ljudem (slepim in slabovidnim, gluhim, osebam s težavami v duševnem zdravju ...) itd.,
- varstvo okolja: lovska društva, ribiška društva, čebelarska društva (Priročnik za NVO, 2012).

3.2 Kaj je društvo?

Če povzamemo zakonsko opredelitev društva, lahko na kratko opišemo društvo na naslednji način. Društvo je samostojno in nepridobitno združenje, ki ga ustanovitelji ustanovijo zaradi uresničevanja skupnih interesov in ciljev. Pri sami ustanovitvi društva se za področje delovanja društva odločijo njegovi ustanovitelji. Ustanovitelji določijo s čim se bo društvo ukvarjalo oziroma na katerem področju bo društvo delovalo. Cilje, dejavnosti in naloge društva si, podobno kot pri področju delovanja, določijo ustanovitelji društva. Edina zakonska omejitev na področju določitve načinov delovanja je ta, da mora biti delovanje društva javno. Glede ustanovitve društva je še nekaj bistvenih zakonskih omejitev. Te omejitve pravijo, da se društvo ne sme ustanoviti z namenom, da bi prek njega pridobivali dobiček oziroma ne smemo ustanoviti društva, ki bi spodbujalo h katerokoli vrsti nasilja (1. člen Zdru-1). Kar se tiče združevanja in včlanjevanja v društva, si vsako društvo samo določi pravila, po katerih bo sprejemalo nove člane, edina zakonska omejitev na tem področju pravi, da je tako včlanjevanje kot združevanje prostovoljno (2. člen Zdru-1).

3.3 Ustanovitev društva ter njegova registracija

Pri ustanovitvi društva je potrebno izpolnjevati nekaj zakonsko določenih pogojev. Pogoji za ustanovitev društva so določeni v 8., 9., 10. členu Zdru-1. Prvi pogoj pravi, da društvo lahko ustanovijo najmanj tri poslovno sposobne osebe. Te osebe morajo pri ustanovitvi društva sprejeti temeljni akt društva ter določiti zakonitega zastopnika društva. Temeljni akt mora vsebovati nekatere osnovne podatke o društvu, kot so:

- ime in sedež društva,
- namen in cilj društva,
- pogoji včlanjevanja ter prenehanja članstva,
- pravice in obveznosti članov društva,
- načini upravljanja in zastopanja društva,
- načini financiranja društva.

Poleg temeljnega akta je še eden od osnovnih pogojev za ustanovitev društva ta, da mora imeti društvo ime v slovenščini in da je v imenu še beseda društvo, združenje ali klub.

Ko je društvo ustanovljeno, ni še vpisano v evidenco društev. Če se hoče društvo v t. i. register društev vpisati, mora izpolnjevati določene pogoje. Pogoji za registracijo društva so opisani v 5., 46., 18. členu Zdr- 1. Če društvo izpolnjuje te pogoje, se lahko registrira na upravni enoti na območju katere deluje. Za samo registracijo oziroma za pravni obstoj društva je potrebna določena dokumentacija. Društvo mora upravni enoti poleg temeljnega akta, ki je najvažnejši dokument vsakega društva, predložiti še:

- zapisnik ustanovnega zbora, dokazilo o pridobitvi pravne osebnosti,
- seznam s podatki ustanoviteljev društva in podatke o zastopniku društva.

Društva se registrirajo v register društev, ki je sestavljen iz registrske knjige in zbirke drugih listin. V tem registru se poleg podatkov o društvu obdelujejo tudi osebni podatki zakonitega zastopnika društva. Društvo z vpisom v register društev pridobi določene prednosti in določene obveznosti. Če društvo ne spoštuje obveznosti, zakonsko odgovarja za svoje prekrške.

Za kazensko odgovornost društva je v 52. in 53. členu Zdr- 1 določeno, da vsako društvo in vsak zakoniti zastopnik društva za vse morebitne obveznosti odgovarjata z vsem svojim premoženjem. Po teh dveh členih zakona o društvih, je določenih šest primerov, v katerih društvo oziroma njegov zakoniti zastopnik kazensko odgovarjata, ti so:

- Če društvo opravlja dejavnost, ki ni določena s temeljnim aktom.
- Če društvo deli premoženje med svoje člane.
- Če društvo neresnično prikazuje podatke o svojem poslovanju.
- Če društvo pri delovanju ne uporablja svojega registriranega imena.
- Če društvo spremeni podatke in tega ne javi v roku 30 dni od nastale spremembe.
- Če društvo Letnega poročila ne predloži v roku.

3.4 Premoženje in finančno poslovanje društva

Kot vse organizacije imajo tudi društva svoje premoženje. To premoženje sestavljajo denar in druga sredstva, ki jih društvo pridobi s članarino, darili, prispevki. Zakonsko ni dovoljeno, da društvo to premoženja deli med svoje člane, društvo mora namreč morebitne prihodke uporabiti za uresničevanje svojih ciljev. V zakonsko določenih primerih, in če je to v temeljnem aktu, lahko društvo opravlja tudi pridobitno dejavnost, ampak samo če to pripomore k uresničevanju ciljev (24. člen Zdru- 1).

Vsako društvo mora zagotavljati podatke o svojem finančnem in materialnem poslovanju. Vsa društva, ki se ukvarjajo s pridobitveno dejavnostjo, morajo podatke o finančnem in materialnem poslovanju voditi in izkazovati ločeno, društvo z nepridobitno dejavnostjo pa lahko vodi le knjigo prejemkov in odhodkov (26. člen Zdru- 1).

Ker sem tukaj omenil pridobitno in nepridobitno dejavnost, sledi razlaga kaj sta in v čem se razlikujeta pridobitna in nepridobitna dejavnost. Pri pridobitni in nepridobitni dejavnosti gre za dohodke, kateri se zakonsko delijo na ene in druge.

Za dohodke iz opravljanja nepridobitne dejavnosti se štejejo:

- Donacije, članarine, prihodki iz davkov in dajatev ter prispevkov, namenska javna sredstva, obresti za sredstva na podračunih in obresti za vloge, sredstva za izvajanje javne službe iz javnofinančnih virov (Zakon o davku od odhodkov pravnih oseb, 2006).

Za pridobitvene dohodke pa se šteje:

- Bančne obresti (razen obresti za vezane vloge do višine 1000 evrov letno), dividende in drugi dohodki iz naložb, dohodki od prodaje blaga in storitev, najemnine in druga plačila (oddajanje prostorov ali opreme), dohodki pridobljeni z odsvojitvijo osnovnih sredstev, razna plačila članov in nečlanov, dohodki od srečelovov in podobnih iger (Zakon o davku od odhodkov pravnih oseb, 2006).

3.5 Prenehanje delovanja društva

Društvo lahko kot vsaka NVO oziroma druge organizacije preneha delovati, to se lahko zgodi v treh primerih:

- V prvem primeru lahko preneha društvo delovati, če se člani odločijo za prenehanje delovanja društva (zbor članov sprejme sklep o prenehanju društva). Ko preneha društvo delovati na ta način, si člani premoženja društva ne morejo razdeliti med seboj (v sklepu o prenehanju morajo določiti društvo, zavod oziroma ustanovo, na katero se prenese premoženje društva). Posebej je potrebno omeniti, da je zakonsko prepovedano prenesti premoženje društva, katero je prenehalo na ta način, na politično stranko.
- V drugem primeru preneha društvo delovati, če ne more izpolnjevati finančnih obveznosti (je dalj časa plačilno nesposobno ali prezadolženo). V tem primeru se društvo obravnava kot nelikvidno (nad njim se lahko opravi stečajni postopek oziroma prisilno poravnava, likvidacija).
- Tretji primer, po katerem lahko preneha društvo delovati, je zakonsko določen. Dva načina oziroma razloga za zakonsko določeno prenehanje društva sta, da društvo dejansko preneha delovati oziroma, da je bilo v obdobju petih let dvakrat pravnomočno kaznovano (38. člen Zdu- 1).

4 GORIŠKA STATISTIČNA REGIJA

V nadaljevanju je podan splošen opis stanja nevladnega sektorja v Goriški statistični regiji, predstavljenih je nekaj osnovnih podatkov o obravnavani regiji. Predstavitvi regije sledi predstavitev opravljenih raziskav in sicer potek raziskav s pomočjo katerih smo opravili analizo nevladnega sektorja v omenjeni regiji.

Goriška statistična regija (Severna Primorska) meri 2.326 km² in obsega 11,5% površine Slovenije. Po velikosti je četrta regija v Sloveniji. Na območju regije živi približno 6% vseh prebivalcev Slovenije. Regija je razdeljena na trinajst občin, ki se povezujejo znotraj štirih geografsko, zgodovinsko in upravno zaokroženih območij oziroma subregij: Zgornje Posočje, Idrijsko-Cerkljansko, Novogoriška subregija in Zgornja Vipavska dolina. Za regijo je značilna velika raznolikost v geografski sestavi, naravni in kulturni dediščini. V primerjavi z drugimi regijami ima največ zaščiteneh objektov naravne dediščine – približno 47% površine regije je vključene v območja Nature 2000. Alpski svet Zgornjega Posočja pa je vključen v Triglavski narodni park (TNP) (Strategija razvoja NVO v Goriški statistični regiji, 2012).

V Goriški statistični regiji trenutno deluje približno 1300 NVO na različnih področjih (točnega števila NVO ne vemo, saj se to mesečno spreminja). Področja na katerih delujejo NVO so: šport in rekreacija, pomoč ljudem, kultura in umetnost, znanstvene raziskave in izobraževanje, varstvo okolja (rastlin, živali), razvoj kraja, nacionala in politika, duhovno življenje idr. Največ NVO deluje na področju športa in rekreacije ter kulture in umetnosti, najmanj NVO pa na področju politike oziroma duhovnega življenja.

4.1 Metodologija opravljanja raziskav

Raziskava o delovanju in finančnem stanju NVO na območju Goriške statistične regije je razdeljena v štiri sklope. Glede na način zbiranja podatkov poznamo kvalitativne in kvantitativne metode raziskovanja. V empiričnem delu tega diplomskega dela sem uporabil tako kvantitativne kot kvalitativne metode raziskovanja. Uporabljena je tudi metoda analize sekundarnih virov, saj smo pri

svojem delu analizirali tudi obstoječe rezultate nedavno opravljenih raziskav med nevladnimi organizacijami.

V prvem sklopu smo s pomočjo analize sekundarnih podatkov pridobljenih preko AJ PES-a (Agencija RS za javnopravne evidence in storitve) za leto 2010 ugotavljali finančno stanje NVO po štirih upravnih enotah Goriške statistične regije. Zanimalo nas je finančno stanje NVO (sredstva, prihodki, odhodki, število NVO, število NVO s prihodki, finančni izidi NVO, vrste NVO, število zaposlenih) po posameznih upravnih enotah.

Sekundarna analiza podatkov je analiza že obstoječih podatkov. Te podatke se lahko uporabi za novo analizo, ki je različna od prvotne. S sekundarno analizo podatkov lahko potrdimo pravilnost prvotne analize ali pa izvedemo novo analizo z drugačnimi cilji od prvotne (Social Research Update, 1998).

V drugem sklopu smo uporabili rezultate raziskave med nevladnimi organizacijami. Med pridobljenimi rezultati so nas zanimali predvsem podatki o članstvu, virih financiranja, organizacija dela in informiranje javnosti ter razna sodelovanja NVO. Anketiranje je bilo opravljeno leta 2010 in leta 2011. Podatke iz dveh anket smo združili v celoto (anketirane NVO se po letih ne ponavljajo).

Anketiranje je raziskovalna metoda, s katero pridemo do podatkov o stališčih in mnenj vprašancev. Anketiranje je v znanstvenem raziskovanju najbolj uporabljena metoda za pridobivanje podatkov. Gre za postavljanje točno določenih vprašanj določeni skupini in številu ljudi na točno določen način (Pokorny in ostali, 2007).

V tretjem sklopu smo na podatkih iz anket opravljenih v drugem sklopu opravili več SWOT analiz (finančne SWOT analize in SWOT iz področja delovanja NVO).

Za uporabo te vrste analiz smo se odločili, ker prek njih iz velike količine že prikazanih podatkov lahko izluščimo bistvene prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti.

SWOT analiza ali PSPN matrika je orodje, s katerim določamo prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti. SWOT analiza je osnoven in preprost model, s katerim lahko ocenimo kaj lahko in česa ne smemo narediti, priložnosti in nevarnosti.

Metoda SWOT analize je taka, da podatke ločimo na notranje (prednosti in slabosti), ter zunanje (priložnosti in nevarnosti). Medtem ko na notranje podatke lahko vplivamo, na zunanje nimamo vpliva (Kos, 2012).

Četrty sklop raziskav je bil opravljen preko skupinskih intervjujev s predstavniki NVO po posameznih upravnih enotah Goriške statistične regije. Na skupinskih intervjujih so bili prisotni tudi predstavniki NVO, ki so že sodelovali v drugih sklopih raziskav, prav tako so bili prisotni tudi tisti, ki so prvič sodelovali. Srečanja so potekala po štirih upravnih enotah Goriške statistične regije. Nevladnim organizacijam smo predstavili SWOT analize, katere so bile narejene s podatki pridobljenimi v prvih dveh sklopih, ter jih skupaj dopolnili. Nato smo NVO prosili, da nam podajo še svoje konkretne probleme in možne rešitve zanje.

Skupinski intervju ali fokusne skupine so skupinske diskusije o omejenem številu tem, pri katerih sodeluje do 12 oseb. Namen skupinskega intervjuja je, da se med intervjuvanci razvijejo naravne interakcije. Skupinski intervju vodi moderator, njegovo vključevanje v razpravo je minimalno, saj skrbi le za predstavitev tem na začetku intervjuja in poznejšo osredotočenost na podane teme. Skupinski intervjuji se uporabljajo predvsem za odkrivanje slabo poznane področja, pridobivanje splošnih informacij, interpretacijo kvantitativnega raziskovanja, stimuliranja idej ter ugotavljanja potencialnih problemov (Petek, 2010).

Raziskava je bila razdeljena na štiri sklope, predvsem zaradi tega, da smo med seboj lahko primerjali podatke. Podatki AJPES-a so nam podali sliko o NVO z uradnega finančnega vidika. Podatki pridobljeni prek anket so nam podali splošno sliko stanja NVO v Goriški statistični regiji. Podatki pridobljeni na srečanjih z NVO pa so dopolnili celotno sliko. Z uporabo različnih načinov pridobivanja podatkov, smo pridobili natančnejši vpogled v stanje NVO na območju Goriške statistične regije.

5 NEVLADNI SEKTOR NA OBMOČJU GORIŠKE STATISTIČNE REGIJE

V nadaljevanju je podan splošen opis stanja nevladnega sektorja v Goriški statistični regiji. Predstavljeno je finančno stanje NVO po upravnih enotah Goriške statistične regije in primerjava med njimi. Podrobneje je opisana finančna analiza na ravni celotne Goriške statistične regije in primerjava s stanjem na državni ravni. Predstavljena je analiza stanja NVO na območju Goriške statistične regije, podrobnejše informacije o delovanju s poudarkom na članstvu, virih financiranja in usposabljanja, organizaciji dela in informiranju javnosti ter sodelovanju med NVO in sodelovanju NVO s prebivalstvom.

5.1 Finančna analiza NVO po upravnih enotah

Za potrebe SWOT analize smo naredili finančno analizo društev oziroma NVO po upravnih enotah. Pri finančni analizi smo uporabili podatke pridobljene iz analize stanja društev v Goriški statistični regiji na osnovi podatkov AJ PES-a za leto 2010. Finančna analiza je narejena tako, da so društva oziroma NVO iz posameznih občin združena v upravne enote (v nadaljevanju UE).

5.1.1 Upravne enote Goriške statistične regije

V Goriški statistični regiji so štiri upravne enote, v tem poglavju sledi opis posameznih upravnih enot. UE so razvrščene po številu društev, in sicer od UE z največ društvi do UE z najmanj društvi.

UE Nova Gorica je največja UE v celotni Goriški statistični regiji, saj zajema 6 občin (Mestna občina Nova Gorica, Občina Brda, Občina Šempeter-Vrtojba, Občina Renče-Vogrsko, Občina Miren-Kostanjevica, Občina Kanal). UE Nova Gorica ima pod svojim okriljem 572 društev.

UE Tolmin je druga največja UE v Goriški statistični regiji. UE Tolmin obsega tri občine, in sicer Občino Tolmin, Občino Kobarid in Občino Bovec. Skupno število društev UE Tolmin je 279.

UE Ajdovščina obsega dve občini in sicer Občino Ajdovščina in Občino Vipava, v to UE spada 223 društev.

Najmanjša UE po številu društev pa je UE Idrija, z občinama Idrija in Cerčno, v to UE spada 209 društev.

5.1.2 Primerjava med UE

Za primerjavo med UE v Goriški statistični regiji, smo naredili sledeče analize. Najprej smo naredili seznam društev glede na vrsto društev, nato število društev po kategorijah v posameznih UE (tabela 1) (Zakon o upravi, 2002). V nadaljevanju analize smo izračunali višino sredstev, vrednost prihodkov, povprečna sredstva na društvo, število društev, število društev s prihodki in število društev z društvenim skladom (tabela 2). Za lažjo primerjavo med posameznimi UE smo naredili še procentualni izračun števila društev s prihodki in procentualni izračun društev z društvenim skladom ter finančni izid društev po UE oziroma povprečni finančni izid na posamezno društvo v UE (tabela 3).

Tabela 1: Vrsta društev po UE (Zakon o upravi, 2002)

VRSTA DRUŠTVA	UE Nova Gorica	UE Ajdovščina	UE Idrija	UE Tolmin	SKUPAJ
Športna in rekreativna društva	203	73	68	102	446
Društva za pomoč ljudem	50	22	35	28	135
Kulturna in umetniška društva	93	43	36	49	221
Znanstvena, izobraževalna, strokovna in poklicna društva	42	20	12	17	91
Društva za varstvo okolja, gojitev in vzrejo živali in rastlin	36	20	16	28	100
Stanovska društva	63	10	9	8	90
Društva za razvoj kraja	49	18	25	31	123
Nacionalna in politična društva	3	0	0	2	5
Društva za duhovno življenje	6	1	1	1	9
Ostala društva	8	2	2	5	17
Ni podatka	19	14	5	8	46
SKUPAJ	572	223	209	279	1283

Kot vidimo v tabeli številka 1 je v vseh UE največ športnih in rekreativnih društev, skupno kar 446 od 1283 društev v regiji (več kot tretjina vseh društev). Na drugem mestu po številu v UE so društva s področja kulture in umetnosti, skupno 221 od 1283.

Tabela 2: Sredstva in prihodki

UE (Upravna enota)	Višina sredstev	Prihodki	Povprečna sredstva na društvo	Število društev	Število društev s prihodki	Društva z društvenim skladom
Ajdovščina	4.376.257 €	3.750.090 €	19.624 €	223	197	165
Nova Gorica	13.842.142 €	11.472.603 €	24.199 €	572	495	434
Idrija	4.550.204 €	2.597.701 €	21.771 €	209	177	157
Tolmin	7.030.289 €	3.951.855 €	25.198 €	279	248	231
Goriška regija	29.798.892 €	21.772.249 €	22.698 €	1.283	1117	987

Največ sredstev imajo društva v UE Nova Gorica (13.842.142 €), skoraj 50% več sredstev kot druga društva. Posledica tako velike razlike v sredstvih je skoraj dvakrat večje število društev v UE Nova Gorica. Pri prihodkih je razlika med UE še večja, saj imajo društva UE Nova Gorica skoraj štirikrat več prihodkov kot npr. društva UE Tolmin. Povprečna sredstva na društvo pa so za 1.000 € večja v UE Tolmin, kot v UE Nova Gorica. Število društev s prihodki in število društev z društvenim skladom je v UE Nova Gorica skoraj 50% večje kot v drugi po številu (UE Tolmin).

Tabela 3: Procentualni izračuni ter finančni izidi po UE

UE	Finančni izid društev	Povprečni finančni izid na društvo	Procent društev s prihodki	Procent društev z druš. skladom
Ajdovščina	147.479 €	661 €	88.3%	74.0%
Nova Gorica	-385.274 €	-673 €	86.5%	87.7%
Idrija	-17.278 €	-82 €	84.7%	88.7%
Tolmin	-42.427 €	-152 €	88.9%	93.1%

Glede finančnega izida so slabše ocenjena društva iz UE Nova Gorica, katera imajo skupni finančni izid negativen (-385.274 €). Najbolje pa so ocenjena društva iz UE Ajdovščina, ki imajo kot edina od vseh društev po UE pozitiven finančni izid (147.479 €). Pri povprečnem finančnem izidu na društvo po UE, je slika enaka kot pri finančnem izidu (slabše ocenjena društva UE Nova Gorica, boljše ocenjena društva UE Ajdovščina). Glede števila društev s prihodki sta močno izenačeni UE Tolmin in UE Ajdovščina (88.9 % oziroma 88.3% društev s prihodki). Procentualno pa je največ društev z društvenim skladom v UE Tolmin (v društveni sklad spadajo ustanovne vloge, presežki prihodkov, osnovna sredstva društev...).

5.2 Finančna analiza NVO v regiji

V finančni analizi NVO celotne regije smo združili podatke vseh UE in tako dobili stanje celotne Goriške statistične regije. Prikazani so število društev, sredstva, prihodki, odhodki in povprečna sredstva na društvo za posamezne vrste društev ter skupno za celotno Goriško statistično regijo (tabela 4).

Po tej primerjavi smo sestavili še procentualni izračun števila društev s prihodki in procentualni izračun društev z društvenim skladom. Sestavili smo finančni izid društev za celotno Goriško statistično regijo oziroma povprečni finančni izid na posamezno društvo (tabela 5). Kot zadnje pa smo naredili primerjavo višine prihodkov društev v Goriški statistični regiji z državnim povprečjem višine prihodkov v društvih (tabela 6).

Tabela 4: Finančna primerjava po vrstah društev

Vrsta društva	Št. Druš.	Št. Zapos.	Sredstva	Prihodki	Odhodki	Povpre. sreds. na društ.
Športna in rekreativna društva	446	39	7.257.417 €	9.355.178 €	9.530.248 €	16.272 €
Društva za pomoč ljudem	135	26	12.483.601 €	4.529.835 €	4.601.826 €	92.471 €
Kulturna in umetniška	221	3	1.244.234 €	1.889.497 €	1.868.902 €	5.630 €
Znanstvena, izobraževalna	91	6	817.403 €	739.266 €	824.346 €	8.982 €
Društva za varstvo okolja	100	9	3.790.650 €	1.845.637 €	1.840.089 €	37.907 €
Stanovska društva	90	3	1.497.804 €	1.680.411 €	1.673.248 €	16.642 €
Društva za razvoj kraja	123	5	2.372.609 €	1.142.784 €	1.133.107 €	19.290 €
Nacionalna in politična	5	0	35.133 €	22.268 €	22.644 €	7.027 €
Društva za duhovno življenje	9	5	202.356 €	272.189 €	282.265 €	22.484 €
Ostala društva	17	0	26.736 €	68.634 €	74.463 €	1.573 €
Ni podatka	46	2	70.849 €	226.550 €	218.611 €	1.540 €
SKUPNO	1.283	98	29.798.792 €	21.772.249 €	22.069.749 €	20.892 €

V regiji je največ športnih in rekreativnih društev (446 od skupno 1283), sledijo pa kulturno umetniška društva (221 od 1283). Največ sredstev imajo društva za pomoč ljudem (12.483.601 €), najmanj pa nacionalna in politična društva (35.133 €). Tako prihodkov kot odhodkov imajo največ športna in rekreativna društva (50% višji prihodki in odhodki od ostalih društev). Glede povprečnih sredstev na društvo pa so v veliki prednosti društva za pomoč ljudem (skoraj tretjino več sredstev od drugih društev za varstvo okolja). Stanje glede višine sredstev posameznih društev je takšno, zaradi več razlogov.

Društva z največ sredstvi v večini ne delujejo samo s prostovoljci kot ostala, ampak imajo tudi zaposlene osebe (so profesionalizirana, niso amaterska).

Tabela 5: Procentualni izračuni finančnega stanja ter finančni izidi regije

Finančni izid po društvu regiji	Povprečni finančni izid na društvo v regiji	Procent društev s prihodki	Procent društev z društvenim skladom
-297.500 €	-246 €	87.1%	77.0%

Tabela 6: Primerjava višine prihodkov

Viš. prihodkov dr. v regiji	Število Goriška	Število Slovenija
0 EUR prihodkov	166	2.976
1 do 5.000 EUR	544	8.320
5.001 do 10.000 EUR	172	2.859
10.001 do 20.000 EUR	171	2.703
20.001 do 50.000 EUR	136	2.245
50.001 do 100.000 EUR	59	821
nad 100.001 EUR	35	798

Stanje glede števila prihodkov društev je v Goriški regiji primerljivo s stanjem v Sloveniji, največ je društev ki imajo od 1 € do 5.000 € prihodkov.

5.3 Analiza stanja NVO

Za analizo stanja NVO smo uporabili podatke, ki so bili zbrani od leta 2010 do 2011. Analiza je bila opravljena na podlagi podatkov NVO, ki so sodelovale pri raziskavi, opravljeni s strani Ustanove Fundacije BiT Planota.

V tej raziskavi je sodelovalo 83 NVO, med katerimi 79 različnih društev, med njimi pa 33 kulturnih društev, 24 športnih društev, 19 turističnih društev in 3 društva s področja sociale. Glede skupnega števila članov sodelujočih NVO v anketi, lahko na grobo ocenimo, da je teh okoli 13.000. Te NVO so v raziskavi sodelovale na podlagi izpolnjevanja ankete (glej priloga 1: Vprašalnik - »Regionalno stičišče NVO Planota«). Odločitev o raziskavi prek ankete je bila sprejeta zaradi lahkega načina pridobivanja večje količine podatkov.

Ker je Ustanova Fundacija BiT Planota regionalno stičišče NVO, ima v svoji podatkovni bazi naslove večine NVO Goriške statistične regije, so bile ankete preprosto poslane po e-pošti oziroma navadni pošti na naslove teh NVO. Omeniti je potrebno, da se NVO, ki so sodelovala v raziskavah za leto 2010 in leto 2011, ne ponavljajo.

Glede na to, da smo iz anket dobili veliko količino podatkov, smo iz njih povzeli le najvažnejše. Pri analizi stanja NVO nas je tako zanimalo predvsem vse v zvezi z delovanjem NVO na območju Goriške statistične regije, in sicer natančneje:

- članstvo,
- viri financiranja in usposabljanja,
- organizacija dela in informiranje javnosti,
- sodelovanje med NVO in sodelovanje NVO s prebivalstvom.

5.3.1 Članstvo

Pri analizi članov nas je zanimalo število aktivnih članov v NVO (tabela 7). Število na novo pridobljenih članov v zadnjih dveh letih (tabela 8) ter število zaposlenih v NVO (tabela 9) na območju Goriške statistične regije.

Tabela 7: Število članov in aktivnih članov

Število članov	Število NVO	Aktivni člani (število NVO)
1 do 30 članov	25	46
31 do 90 članov	33	24
91 do 900 članov	22	9
nad 900 članov	3	3

V zgornji tabeli lahko opazimo, da imamo v Goriški statistični regiji največ NVO, in sicer 33 od 83 sodelujočih NVO v anketi ima od 31 do 90 članov (srednje NVO). Sledijo jim majhne NVO z 1 do 30 članov; 25 od 83 NVO. Največ aktivnih članov imajo majhne NVO z 1 do 30 članov, teh je več kot polovica; 46 od 82 NVO. Po pričakovanjih je zelo velikih NVO, to pomeni NVO z več kot 900 člani najmanj, te imajo tudi najmanj aktivnih članov.

Tabela 8: Novi člani

Število članov (zadnji dve leti)	Število NVO
0 novih članov	10
1 do 10 novih članov	41
11 do 30 novih članov	17
31 do 100 novih članov	12
nad 100 novih članov	3

Pri pridobivanju novih članov je največ NVO pridobilo od 1 do 10 novih članov v zadnjih dveh letih, teh NVO je bilo 41 od 82. V zadnjih dveh letih so nad 100 novih članov pridobile le 3 NVO. Tukaj gre predvsem za velike oziroma zelo velike NVO (od 91 do 900 članov oziroma nad 900 članov).

Tabela 9: Zaposleni

Zaposleni v NVO	Število NVO
0 zaposlenih	30
1 zaposlen	5
2 zaposlena	1
Nad 10 zaposlenih	1

Glede na podatke o številu zaposlenih v NVO, je v Goriški statistični regiji položaj slab, med 37 NVO, ki so odgovarjale na vprašalnik, je kar 30 NVO, kjer ni zaposlenih. 5 NVO ima enega zaposlenega, ena NVO ima 2, in le ena NVO nad 10 zaposlenih. Poudariti moramo, da je na to vprašanje odgovorilo le 37 NVO od skupno sodelujočih 83, zato podatek o slabem stanju ni relevanten. Hkrati pa lahko izpostavimo, da imajo zaposlene predvsem večje NVO, ki delujejo na nacionalnem nivoju, kar pomeni, da se dejansko število zaposlenih beleži na vse zaposlene v organizaciji v Sloveniji in ne samo v Goriški statistični regiji.

Po našem mnenju je največji problem pri številu zaposlenih v NVO posledica pomanjkanja finančnih sredstev. NVO, ki ima več kot 10 zaposlenih je nacionalno združenje Ozara (ta NVO ima 1740 članov in 80 zaposlenih po celotni Sloveniji). Glede zaposlovanja je potrebno izpostaviti še to, da med nevladne organizacije sodi veliko število društev, ki delujejo amatersko, npr. na področju kulture (pevska, plesna, podeželjska, folklorna ipd. društva), športa ipd.

Seveda iz vidika delovanja društva, t.j. ljubiteljstvo, ni potrebe po redno zaposlenih, saj se dejavnosti večinoma odvijajo v manjšem obsegu kot pri društvih s profesionalizirano dejavnostjo.

5.3.2 Viri financiranja

Pri virih financiranja in usposabljanju nas je zanimalo, kakšni so in koliko različnih virov financiranja imajo NVO ter kateri je najpomembnejši vir financiranja za NVO (tabela 10).

Tabela 10: Viri financiranja

Viri financiranja	Število NVO	Število različnih virov	Najpomembnejši vir
Lokalna skupnost	66	1 vir 9 NVO	25 društev
Podjetja (sponzor, donacije)	48	2 vira 9 NVO	7 društev
Posamezniki	25	3 viri 13 NVO	8 društev
Razpisi (državni, EU)	45	4 viri 6 NVO	11 društev
Drugo (članarina)	26	5 virov 0 NVO	16 društev

Pri virih financiranja, ki so eden največjih ovir za delovanje NVO, je situacija sledeča:

- Največ NVO prejema sredstva od lokalne skupnosti, sledijo pa jim sponzorstva/donacije (v upadanju) ter razpisi (tako državni kot evropski).
- Največ NVO smatra lokalno skupnost kot najpomembnejši vir financiranja, sledijo pa članarina oziroma razpisi.
- Po številu različnih virov financiranja, uporablja 13 NVO 3 različne vire financiranja. 9 NVO pa uporablja po enega oziroma dva vira financiranja, štirih virov financiranja se poslužuje 6 NVO, petih virov pa nobena NVO.

5.3.3 Usposabljanje

Glede usposabljanj smo dobili podatke, da so se člani usposabljali pri različnih izvajalcih. Posluževali so se dveh načinov usposabljanja in sicer zunanjih in internih usposabljanj (tabela 11). Da bi lahko izboljšali usposabljanja, smo pridobili podatke o morebitnih težavah pri usposabljanjih (tabela 12).

Tabela 11: Usposabljanje

Izvajalci usposabljanj	Število NVO
Interna usposabljanja	20
Zunanji izvajalci	20
Zunanji + interni	9

Pri usposabljanju članov NVO smo dobili podatke, da je 51 od 82 NVO usposabljalo svoje člane v zadnjih dveh letih (na usposabljanjih je bilo 631 članov NVO). Glede načinov usposabljanja se je 20 NVO posluževalo internih in prav toliko NVO zunanjih izvajalcev usposabljanj. Obeh vrst usposabljanj (tako internih kot zunanjih) pa se je posluževalo 9 NVO.

Tabela 12: Težave pri usposabljanju

Težave pri usposabljanju	Število NVO
Finančne ovire	15
Pomanjkanje usposobljenih ljudi	5
Termini usposabljanj	6
Nizka udeležba	1
Ni ovir	21
Oddaljenost	3
Pomanjkanje časa	4
Drugo	4

Pri usposabljanjih 21 NVO ni imelo težav oziroma ovir za njihovo izvedbo. Kot največjo težavo za usposabljanje pa so NVO izpostavile pomanjkanje finančnih sredstev (15 NVO je imelo finančne ovire pri usposabljanjih).

5.3.4 Organizacija dela in informiranje javnosti

Pri organizaciji dela nas je zanimalo, kako imajo NVO organizirano delo in koliko različnih načinov organizacije dela uporabljajo (tabela 13). Glede informiranja javnosti pa smo ugotovili, kakšne načine informiranja javnosti uporabljajo NVO in koliko različnih načinov informiranja se poslužujejo (tabela 14).

Tabela 13: Organizacija dela

Organizacija dela NVO	Število NVO	Število oblik dela
Skupna obravnava problematike s člani	55	1 oblika 15 NVO
Skupna priprava programov	51	2 obliki 16 NVO
Delo v interesnih skupinah	39	3 oblike 22 NVO
Letna srečanja	60	4 oblike 22 NVO
Drugo	16	5 oblik 5 NVO

Največ NVO (60 NVO) se poslužuje letnih srečanj, skupne obravnave problematike s člani (55 NVO), skupne priprave programov (51 NVO) kot organizacije dela. Glede števila načinov organizacije dela pa se največ NVO (22 NVO) poslužuje treh oziroma štirih oblik dela.

Tabela 14: Informiranje javnosti

Informiranje javnosti	Število NVO	Število načinov informiranja
Predstavitve aktivnosti NVO raznim skupinam	34	1 način 7 NVO
Lokalni radio in TV	56	2 načina 20 NVO
Članki o delu NVO v tiskanih medijih	60	3 načini 16 NVO
Srečanja z morebitnimi sponzorji	22	4 načini 16 NVO
Priprava reklamnega materiala	46	5 načinov 8 NVO
Uporaba spletnih orodij	54	6 načinov 11 NVO
Drugo	8	7 načinov 2 NVO

NVO največkrat informirajo javnost o svojem delovanju prek člankov v tiskanih medijih (60 NVO), preko lokalnih radijev oziroma TV postaj (56 NVO), prek uporabe spletnih orodij (54 NVO). NVO se poslužujejo največ dveh načinov informiranja javnosti (20 NVO) oziroma treh in štirih načinov informiranja (16 NVO).

5.3.5 Sodelovanje med NVO in sodelovanje NVO s prebivalstvom

Pri sodelovanju med NVO so predstavljeni načini sodelovanja med NVO in število NVO, ki se poslužujejo določenih vrst sodelovanja (tabela 15). Seveda nas je zanimalo tudi sodelovanje NVO s prebivalstvom. Prav tako kot pri sodelovanju med NVO načini sodelovanja in število različnih vrst sodelovanja (tabela 16).

Tabela 15: Sodelovanje med NVO

Področja sodelovanja NVO z drugimi NVO	Število NVO
Organizacija dogodkov	61
Kultura	41
Šport	31
Sociala	21
Skupni projekti	32
Drugo	14

NVO med seboj sodelujejo največ pri organizaciji dogodkov (61 NVO) ter pri kulturnih dejavnostih (41 NVO).

Tabela 16: Sodelovanje NVO s prebivalstvom

Sodelovanje NVO s prebivalstvom	Število NVO
Srečanje z različnimi ciljnimi skupinami	43
Usposabljanja različnih ciljnih skupin	24
Pomoč ciljni skupini/skupinam iz lokalnega okolja	31
Vključitev skupin v pripravo programov NVO	30
Organizacija dogodkov za lokalno skupnost	57
Spodbujanje prostovoljnih akcij v lokalnem okolju	32
Drugo	11

Sodelovanja NVO s prebivalstvom je največ na področju organizacije dogodkov za lokalno skupnost, na tem področju sodeluje s prebivalstvom 57 NVO. Najmanj sodelovanja med NVO in prebivalci pa je na področju usposabljanja različnih ciljnih skupin, na tem področju s prebivalstvom sodeluje le 24 NVO.

6 SWOT ANALIZE

SWOT analizo oziroma več SWOT analiz smo naredili, da bi pridobili podatke o prednostih, slabostih, priložnostih, grožnjah, s katerimi se soočajo NVO na območju Goriške statistične regije. Predstavljenih je pet SWOT analiz z vidika finančnega stanja in eno SWOT analizo iz področja delovanja NVO.

6.1 SWOT analiza finančnega stanja

SWOT analize finančnega stanja so razdeljene na štiri analize za posamezne UE in eno analizo za celotno Goriško statistično regijo.

SWOT analize so razvrščene glede na število društev v posamezni UE:

- SWOT analiza za UE Nova Gorica (tabela 17).
- SWOT analiza za UE Tolmin (tabela 18).
- SWOT analiza za UE Ajdovščina (tabela 19).
- SWOT analiza za UE Idrija (tabela 20).
- SWOT analiza za celotno Goriško statistično regijo (tabela 21).

Tabela 17: Finančna sredstva UE Nova Gorica

1. Prednosti	2. Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> - UE z največ sredstvi in najvišjim prihodkom v celotni regiji (572 društev, 13.842.142 EUR sredstev, 11.472.603 EUR prihodkov, povprečni prihodek na društvo 20.056.00 EUR regijskega povprečja je 16.969.00 EUR na društvo). 	<ul style="list-style-type: none"> - Najslabši finančni izid društev od vseh UE v regiji (v povprečju za 673.00 EUR višji odhodki od prihodkov na društvo, regijsko povprečje je za 246.00 EUR višji odhodki od prihodkov na društvo).
3. Priložnosti	4. Nevarnosti
<ul style="list-style-type: none"> - Povezovanje med društvi za morebitno znižanje odhodkov. - Prijava na razpise za pridobivanje dodatnih finančnih sredstev. 	<ul style="list-style-type: none"> - Višanje odhodkov, lahko vodi k nelikvidnosti in posledičnemu propadu društev.

Tabela 18: Finančna sredstva UE Tolmin

1. Prednosti	2. Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> - Največ društev z društvenim skladom od vseh UE v regiji (93.1% društev, regijsko povprečje je 77% društev s skladi). - Najvišja povprečna sredstva na društvo od vseh UE v regiji (25.198.00 EUR na društvo, regijsko povprečje je 22.698.00 EUR na društvo, med sredstva spadajo: nepremičnine, oprema, osnovna sredstva, finančne naložbe, poslovne terjatve, denarna sredstva, zaloge ...). - Največ društev s prihodki od vseh UE v regiji (88.9% društev s prihodki v UE, regijsko povprečje je 87.1% društev s prihodki glede na število društev v regiji). 	<ul style="list-style-type: none"> - Negativni finančni izid društev v UE (v povprečju za 152.00 EUR višji odhodki od prihodkov na društvo, regijsko povprečje je za 246.00 EUR višji odhodki od prihodkov na posamezno društvo).
3. Priložnosti	4. Nevarnosti
<ul style="list-style-type: none"> - Nudenje finančne pomoči društvom iz ostalih UE. - Razširitev in dopolnjevanje dejavnosti društev. - Prijava na razpise za pridobivanje dodatnih finančnih sredstev. 	<ul style="list-style-type: none"> - Prevelika odvisnost od finančnih sredstev in morebitne težave ob njihovem zmanjšanju.

Tabela 19: Finančna sredstva UE Ajdovščina

1. Prednosti	2. Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> - Edini pozitiven finančni izid društev od vseh UE v regiji (661 EUR na društvo, regijski finančni izid je negativen in sicer 231 EUR na društvo). - Druga UE po številu društev s prihodki (88.3% društev s prihodki, regijsko povprečje je 87.1% društev s prihodki). 	<ul style="list-style-type: none"> - Najmanjša povprečna vrednost sredstev na društvo od vseh UE v regiji (19.624,00 EUR na društvo, regijsko povprečje je 22.698,00 EUR na društvo). - Najmanj društev s društvenim skladom od vseh UE v regiji (74% društev, regijsko povprečje je 77% društev s prihodki).
3. Priložnosti	4. Nevarnosti
<ul style="list-style-type: none"> - Prijava na razpise za pridobivanje dodatnih finančnih sredstev. - Nudenje finančne pomoči društvom iz ostalih UE. - Razširitev in dopolnjevanje dejavnosti društev. 	<ul style="list-style-type: none"> - Težave pri delovanju društev pri morebitnem znižanju prihodkov.

Tabela 20: Finančna sredstva UE Idrija

1. Prednosti	2. Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> - Druga UE po številu društev s društvenim skladom (88.7% društev, regijsko povprečje je 77% društev s skladi). - Društva za delovanje ne potrebujejo veliko finančnih sredstev. 	<ul style="list-style-type: none"> - Najmanjša vrednost prihodkov društev od vseh UE v regiji (2.597.701 EUR prihodkov skupno od vseh društev v regiji, druge UE imajo vse več kot 1.000.000 EUR prihodkov več kot UE Idrija, povprečni prihodki na društvo so 12.429.00 EUR, regijsko povprečje je 16.969.00 EUR na društvo). - Najmanj društev s prihodki od vseh UE v regiji (84.7% društev v UE Idrija, regijsko povprečje je 87.1%).
3. Priložnosti	4. Nevarnosti
<ul style="list-style-type: none"> - Dodatno financiranje (premalo virov financiranja, pridobitev novih virov, EU in državni razpisi ...). - Ponudba novih storitev za sponzorje. 	<ul style="list-style-type: none"> - Težave pri organizaciji večjih, finančno zahtevnejših projektov s strani društev (omejevanje delovanja društev).

Tabela 21: Finančna sredstva Goriške statistične regije

1. Prednosti	2. Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> - Večji delež društev s prihodki v regiji glede na državno povprečje (87.1% društev s prihodki v Goriški statistični regiji, na državnem nivoju pa 85.6% društev s prihodki). - Večji delež društev s prihodki nad 5.000 EUR glede na povprečje v državi (0.4%) in kar (1.1%) večji delež društev s prihodki nad 100.001 EUR v primerjavi z državnim povprečjem. - Večji delež društev s društvenim skladom kot je povprečje v državi (državno povprečje je 73.9%, povprečje goriške statistične regije pa 77%). 	<ul style="list-style-type: none"> - Manjše število društev glede na ostale regije v Sloveniji (velika regija, redka poseljenost). - Negativni finančni izid društev v regiji (za 297.500 EUR višji odhodki od prihodkov, regijsko povprečje je za 231 EUR višji odhodki od prihodkov na posamezno društvo, državni finančni izid je bil pozitiven, in sicer za 4.815.760 EUR višji prihodki od odhodkov, državno povprečje je za 232,00 EUR višji prihodki od odhodkov na posamezno društvo).
3. Priložnosti	4. Nevarnosti
<ul style="list-style-type: none"> - Dodatno financiranje (premalo virov financiranja, pridobitev novih virov, EU in državni razpisi...). - Ponudba novih storitev za sponzorje. 	<ul style="list-style-type: none"> - Težave pri delovanju društev zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. - Pomanjkanje ustreznih finančnih storitev prilagojenih za nevladni sektor.

6.2 Ugotovitve SWOT analiz finančnega stanja

Iz zgornjih SWOT analiz finančnega stanja NVO po posameznih UE in SWOT analize celotne Goriške statistične regije, smo ugotovili, da se UE glede finančnih sredstev zelo razlikujejo med seboj. Odstopanja so prav tako pri primerjavi Goriške statistične regije z državnim povprečjem.

Glede društev po UE so iz finančnega vidika nadpovprečno ocenjena društva UE Tolmin, saj je tukaj največ društev z društvenim skladom, največ društev s prihodki, najvišja povprečna sredstva na društvo v vsej Goriški statistični regiji. Čeprav imajo društva negativni finančni izid, je ta veliko manjši od regijskega povprečja.

Med društva, ki so iz finančnega vidika podpovprečno ocenjena, spadajo društva iz UE Idrija (tu je najmanj društev s prihodki, ta društva imajo najmanjšo vrednost prihodkov od vseh društev po UE v regiji).

Iz SWOT analiz za NVO Goriške statistične regije so glede na državno povprečje NVO iz Goriške statistične regije iz finančnega vidika pod državnim povprečjem. Vzrok za omenjeno finančno situacijo je predvsem dejstvo, da imajo društva v regiji negativni finančni izid (za 231.00 € večji odhodki od prihodkov na društvo, državno povprečje pa je za 232,00 € večji prihodki od odhodkov na društvo). Kljub temu, da je v regiji več društev s prihodki kot je državno povprečje in večji delež društev z višjimi prihodki od 5.000.00 €, so odhodki društev Goriške statistične regije previsoki.

6.3 SWOT analiza iz področja delovanja NVO

SWOT analiza iz področja delovanja NVO (tabela 22) je samo ena, saj smo se odločili, da se podrobneje posvetimo celotni Goriški statistični regiji, in ne posameznim UE. Tukaj so predstavljene prednosti, slabosti, nevarnosti in priložnosti s področja delovanja NVO. Te vključujejo: število članov, število aktivnih članov, število novih članov, organizacijo dela, primarne dejavnosti in sekundarne dejavnosti, usposabljanje članov in zaposlovanje po NVO, sodelovanje med NVO in sodelovanje NVO s prebivalstvom.

Tabela 22: Delovanje NVO

1. Prednosti	2. Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> - Veliko število aktivnih članov po NVO. - Povečanje števila članov NVO v zadnjih dveh letih. - Veliko število raznih sekundarnih dejavnosti v NVO. - Aktivno pridobivanje novih članov. - Spodbujanje prostovoljnega dela. - Dobro sodelovanje med NVO in prebivalstvom (največ sodelovanja pri organizaciji dogodkov za potrebe lokalne skupnosti). 	<ul style="list-style-type: none"> - Društva uporabljajo manj različnih oblik organizacije dela v primerjavi s prejšnjim letom (delež društev, ki uporabljajo 3 ali 4 oblike dela se je zmanjšalo za 22% oziroma 6%). - Predraga usposabljanja. - Neustrezni termini usposabljanj. - Premalo ustrezno usposobljenih ljudi za interna izobraževanja. - Premajhna udeležba na usposabljanjih. - Premalo sredstev NVO za zaposlovanje. - Malo zaposlenih v NVO, še posebej v majhnih NVO (le 3.4% od vseh društev ima zaposlene). - Redko sodelovanje med NVO, ki delujejo na drugih področjih (sodelovanje med NVO samo na področju, ki je skladno z njihovim področjem delovanja).

3. Priložnosti	4. Nevarnosti
<ul style="list-style-type: none"> - Pridobivanje novih izkušenj in znanj. - Sodelovanje z NVO iz drugih UE, regij, držav, preko usposabljanj in raznih skupnih projektov. - Pridobivanje znanja na internih usposabljanjih, ki bi jih izvedli sami člani NVO. 	<ul style="list-style-type: none"> - Slabo gospodarsko stanje vpliva tudi na delovanje NVO (vpliva na razpoložanje članov, problem prostovoljstva, slabo vzdušje, slab odnos).

7 VMESNE ANALIZE

V vmesnih analizah so podani skupni problemi in možne rešitve s strani NVO po posameznih UE. Te analize so bile narejene zato, da bi prek problematike NVO lahko podali v predlogih za izboljšanje stanja konkretne rešitve. Omeniti je potrebno, da se je srečanj udeležilo majhno število NVO.

V teh analizah so za vsako UE le na kratko predstavljeni podani problemi in možne rešitve. To smo naredili zato, ker smo se bolj osredotočili na stanje celotne Goriške statistične regije oziroma na skupno problematiko NVO, kot na stanje NVO po posameznih UE.

7.1 Vmesne analize po UE

V analizah po UE so na kratko predstavljeni bistveni problemi in možne rešitve za te probleme podane s strani NVO po posameznih UE. Analize si sledijo po že znanem vrstnem redu in sicer od UE z največ do UE z najmanj NVO: UE Nova Gorica, UE Tolmin, UE Ajdovščina, UE Idrija.

7.1.1 UE Nova Gorica

V UE Nova Gorica je bilo na srečanju prisotnih sedem NVO, ključni izpostavljeni problemi so bili:

- Pomanjkanje ustreznih prostorov za delovanje NVO.
- Slabo sodelovanje med občino in NVO.
- Preveč različnih NVO v UE (nepoznavanje tematike NVO).

Predlagane rešitve za te probleme so bile:

- Postavitev skupne infrastrukture za delovanje NVO.
- Imenovanje komisije za razvoj NVO v posameznih občinah.
- Predstavitev delovanja NVO.

7.1.2 UE Tolmin

V UE Tolmin, se je srečanja udeležilo največ NVO, in sicer enajst. Podani so bili naslednji problemi:

- Problematika prijave, informiranja in iskanje partnerja za sodelovanje pri razpisih.
- Problem sredstev za izvajanje projektov.
- Problem prevelikih pričakovanj in pomanjkanja znanja s strani NVO.
- Slabo obveščanje javnosti glede delovanja NVO.

Predlagane rešitve za izpostavljene probleme:

- Pridobivanje ustreznih in ažurnih informacij, pomoč pri iskanju partnerjev za razpise, skupna projektna pisarna.
- Strokovna pomoč pri finančnih vprašanjih, socialna banka za pomoč financiranja NVO.
- Izobraževanje in usposabljanje članov NVO.
- Ažurne informacije glede stanja NVO, skupno glasilo NVO, skupen nastop NVO za javnost.

7.1.3 UE Ajdovščina

Pri srečanju z NVO v UE Ajdovščina je bilo prisotnih šest NVO. Problemi podani z njihove strani so bili:

- Občine ne spodbujajo sodelovanja med NVO za skupne projekte, osebna jamstva za prijave na projekte, omejitve pri prijavi NVO na razpise.
- Razdrobljenost delovanja NVO, slabo investiranje v prostovoljce.
- Denar za zaposlitev dodatnih ljudi, povezovanje NVO prek meja.
- Problem organizacije turističnih prireditev s sodelovanjem več NVO.
- Problem sodelovanja mladih z NVO.
- Vključevanje NVO v problem brezposelnosti.

Rešitve za podane probleme:

- Povezovanje NVO pri prijavi na razpise, ustanovitev finančnega premostitvenega sklada.
- Investiranje v prostovoljce prek izobraževanja in usposabljanja.
- Neformalna izobraževanja med NVO.
- Izmenjava uslug in storitev med NVO, skupna promocija turizma, neformalna srečanja med NVO.
- Organizacija srečanj med mladimi, ki že sodelujejo z NVO.
- Razvoj ukrepov za pospeševanje zaposlovanja in socialnega podjetništva.

7.1.4 UE Idrija

Pri srečanjih z NVO po UE je bilo v Idriji prisotnih najmanj NVO, in sicer samo štiri. Na srečanju so bili podani sledeči problemi:

- Problem organizacije prireditvev samo s prostovoljci.
- Kraja idej močnejših NVO (občina ne da sredstev za projekt določeni NVO, ko pa se za isti projekt prijavi druga močnejša NVO, ta dobi sredstva).
- Preveč birokracije za pridobivanje sredstev.
- Neenakopraven položaj storitev, ki jih ponujajo NVO v primerjavi z gospodarskim sektorjem.

Za probleme so bile podane sledeče rešitve:

- Ustreznejše vrednotenje prostovoljnega dela.
- Zaščita idej prijavljenih na razpise.
- Poenostavitev postopkov za pridobivanje sredstev.
- Razvoj novih storitev za gospodarstvo in druge organizacije.

7.2 Vmesna analiza za celotno Goriško statistično regijo

V vmesni analizi za celotno Goriško statistično regijo so prikazani rezultati pridobljeni na srečanjih po UE. Te rezultate oziroma probleme in njihove možne rešitve podane s strani NVO smo združili po vsebini v enajst kategorij.

Obravnavane kategorije so: razpisi, prostovoljci, finančna sredstva, sodelovanje med NVO, sodelovanje med NVO in drugimi sektorji, sodelovanje NVO z občinami, vključevanje mladih, zaposlovanje, delovanje, ekologija, javnost. V nadaljevanju podrobneje predstavljamo izpostavljene probleme in možne rešitve za posamezno kategorijo.

- **Razpisi:** Pomanjkanje finančnih sredstev pri izvajanju projektov, saj morajo manjša društva dati osebno jamstvo članov da pridobijo kredit. Občinski razpisi ne spodbujajo sodelovanja med NVO pri projektih, na posamezen razpis se lahko prijavo le posamezno društvo (brez partnerjev).

Pomanjkanje ustreznih znanj za pripravo projektov na razpise. Predolgi roki od prijave projekta do potrditve, predvsem pri mednarodnih razpisih. Informacije o razpisih pridejo pogosto prepozno do društev. Preveč birokracije in predolge procedure za prijave na projekte za NVO. Problem je dobiti ustreznega partnerja za sodelovanje pri razpisih, predvsem mednarodnih.

Predlagane rešitve: Ustanovitev finančnega premostitvenega sklada za razne projekte NVO. Preko tega sklada bi lahko spodbujali povezovanje NVO pri prijavih na razpise (NVO morajo vedeti kaj pridobijo, če sodelujejo kot partner pri projektih). Nudili bi strokovno pomoč pri pripravi projektov na razpise in pri poročanju, pridobivanju ustreznih znanj za prijavljanje na razpise, nudili pomoč pri iskanju primernih partnerjev za sodelovanje pri projektih, ažurno informirali o razpisih, spodbujali spletne prijave projektov na razpise za NVO.

- **Prostovoljci:** Razdrobljenost delovanja NVO na lokalni ravni (vsaka NVO dela zase). Slabo gospodarsko stanje vpliva tudi na delovanje NVO (vpliva na razpoložanje članov, odnos do prostovoljstva). Nemogoče organizirati

priredive samo s prostovoljci (določene stvari so preveč zahtevne stvari ali pa obstajajo zakonske omejitve).

Predlagane rešitve: Investiranje v prostovoljce (usposabljanje prostovoljcev, spodbujanje participacije). Strokovnost in etičnost delovanja (v prečnem in vertikalnem povezovanju med društvi). Ustreznije vrednotenje prostovoljnega dela.

- **Finančna sredstva:** Postopki za pridobivanje sredstev preko razpisov zahtevajo veliko birokracije. Problemi pri sofinanciranju projektov s strani društev in drugih ustanov. Problem je zalaganje denarja za izvajanje (financiranje) projektov, saj NVO v glavnem ne razpolagajo z zadostnimi lastnimi sredstvi.

Predlagane rešitve: Poenostavitev postopkov za pridobivanje sredstev. Sodelovanje NVO na skupnih razpisih. Razvoj ukrepov za financiranje NVO pri izvajanju projektov oziroma programov (socialna banka, finančna premostitvena shema za NVO). Strokovna pomoč NVO pri finančnih vprašanjih.

- **Sodelovanje med NVO:** NVO se med seboj premalo povezujejo (delujejo kot da gre za konkurenco, ne zavedajo se prednosti povezovanja, opazen je problem individualizma). Pri organizaciji prireditev je problem kako pritegniti tudi druge za sodelovanje oziroma organizacijo prireditev (še posebej mlade). Društva so dobri izvajalci aktivnosti, ki predstavljajo njihovo poslanstvo, za birokracijo pa slabi (pomoč med NVO pri poročanju, povezovanje). Premalo je povezovanja in sodelovanja z društvi preko meja.

Predlagane rešitve: Sodelovanje NVO pri neformalnem usposabljanju članov (ustvarjanje pogojev za nove oblike sodelovanja, kjer bi si NVO med seboj izmenjavala usposabljanja).

Boljše povezovanje in mreženje NVO na določenem območju (sestanki oz. srečanja, kjer bi se predstavilo dogajanje v NVO). Izmenjava uslug oziroma storitev med NVO (npr. en pevski zbor gre gostovat k drugemu in obratno). Skupna infrastruktura (po vzoru Hiše mladih v Ajdovščini), ki pomeni manj stroškov (delitev prostorov in opreme), daje tudi nove možnosti za medgeneracijsko sodelovanje. Vzpostavitev Sveta NVO v Goriški razvojni

regiji (Severni Primorski). Predstavitev dogodkov možnim sodelavcem, predstavitev delovanja in ciljev NVO.

- **Sodelovanje med NVO in drugimi sektorji:** Premalo sodelovanja oziroma povezovanja NVO s kmetijstvom (npr. čebelarskih društev se nikjer ne omenja na področju kmetijstva). Opazen je neenakopraven položaj storitev, ki jih ponujajo NVO v primerjavi z gospodarskim sektorjem. V sedanji situaciji se je potrebno vprašati, katere storitve lahko ponudijo NVO gospodarstvu in drugim organizacijam (v zameno za sponzorstvo ali donacijo). Slabo sodelovanje med društvi in turistično zvezo ter TIC-i.

Predlagane rešitve: Skupna promocija turizma na določenem območju s sodelovanjem NVO (npr. skupen nastop pod skupno blagovno znamko, izdaja skupnega turističnega vodnika). Vzpostavitev boljšega sodelovanja na relaciji društva - turistična zveza. Organizacija (turističnih) prireditev v povezovanju in sodelovanju z več društvi in drugimi NVO (en nosilec povezuje več društev pri organizaciji). Razvoj novih storitev za gospodarstvo in druge organizacije.

- **Sodelovanje NVO z občinami:** Občine ne namenjajo sredstev za skupne projekte NVO. Premalo posluha za problematiko NVO s strani občinskih služb. Premalo sredstev s strani občin za ključne projekte NVO zaradi nepoznavanja tematike posameznega področja delovanja NVO (kultura, umetnost ...). Pomanjkanje ustreznih prostorov za dejavnost NVO, NVO nimajo denarja za najem.

Predlagane rešitve: Aktivno sodelovanje NVO v razvojnem svetu regije, to bi nevladnemu sektorju omogočilo bolj enakopraven položaj v primerjavi z drugimi odločevalci razvoja v regiji. Skupen nastop NVO pred lokalnimi skupnostmi (NVO skupaj predstavijo lokalnim skupnostim njihov prispevek za razvoj kraja/območja).

Imenovanje komisije za razvoj NVO v posamezni občini (npr. komisija, ki jo imenuje župan) bi omogočalo tudi večje možnosti za vpliv nevladnega sektorja na lokalno politiko in posledično večji posluh lokalne skupnosti za delo in posamezne projekte NVO.

- **Vključevanje mladih:** Problem, s katerim se soočajo društva, je vključevanje mladih in motiviranje za sodelovanje z NVO (običajno jih zanimajo le dejavnosti, ki se tičejo njih samih).

Predlagane rešitve: Organizacija srečanj mladi z mladimi (da vidijo, kako delujejo drugi mladi v NVO). Vključevanje mladih v sodelovanje pri projektih, tako bodo mladi lahko dobili znanje in priložnosti za lastno zaposlitev.
- **Zaposlovanje:** Zaposlovanje v NVO: ukrepi aktivne politike zaposlovanja niso prilagojeni za NVO (npr. zaposlovanje mentorjev, dolgotrajni postopki pridobivanja delavcev). Visoka brezposelnost v regiji, saj je veliko težje zaposljivih oseb, med katerimi so mladi brez izobrazbe (ali z neustrezno izobrazbo) in starejši od 55 let. Vprašanje ostaja, kako se lahko nevladni sektor vključi v reševanje te problematike.

Predlagane rešitve: Razvoj socialnega podjetništva kot orodja za reševanje problema brezposelnosti. Razvoj ukrepov za pospeševanje zaposlovanja v NVO.
- **Delovanje:** Prevelika pričakovanja s strani NVO, postavljanje previsokih ciljev za prihodnost. Pomanjkanje znanja s strani NVO, problem neustrezno izobraženega kadra.

Predlagane rešitve: Izobraževanje in usposabljanje članov NVO. Vzpostavitev realnih ciljev s strani NVO.
- **Ekologija:** V goratih področjih je opazen problem vodnih virov za razvoj ekološkega kmetovanja. Obstajajo številni lokalni predpisi, ki omejujejo posege v naravo (npr. ograje, protitočne zaščite itd.).

Predlagane rešitve: Pomoč pri razvoju ekološkega kmetovanja s strani ustreznih inštitucij.
- **Javnost:** Premalo kompetentnih novinarjev za področje NVO, premalo se omenja nevladni sektor s strani novinarjev. Premalo obveščenosti javnosti s strani države o stanju nevladnega sektorja.

Predlagane rešitve: Ažurne informacije glede stanja NVO na področju Goriške statistične regije. Skupna glasila – Informator NVO. Krepitev skupnega nastopa NVO za javnost.

8 KONČNE ANALIZE

V končnih analizah smo združili podatke pridobljene iz SWOT analiz in podatke iz vmesnih analiz. Združili smo SWOT analize tako s finančnega področja kot iz področja delovanja NVO ter probleme oziroma možne rešitve za te probleme podane s strani NVO na skupnih srečanjih.

8.1 Končne analize za posamezne UE

Pri končnih analizah za posamezne UE so predstavljeni končni podatki glede stanja NVO po posameznih UE. V teh analizah si UE sledijo po že določenem vrstnem redu od UE z največ NVO do UE z najmanj NVO. Te analize vsebujejo le najpomembnejše podatke o NVO v posameznih UE oziroma podatke o NVO, ki izstopajo v določeni UE.

8.1.1 UE Nova Gorica

UE Nova Gorica je največja UE v regiji, z največ NVO. Te imajo slabši finančni izid glede na NVO po ostalih UE Goriške statistične regije.

Problematika UE Nova Gorica ugotovljena prek dosedanjih analiz kaže, da prihaja po posameznih občinah do nezadovoljstva in trenj med NVO. To je posledica razdeljevanja finančnih sredstev (manjše NVO se pritožujejo zaradi nepravičnega razdeljevanja sredstev). Drugi večji problem je slabo sodelovanje nekaterih občin z NVO (tukaj je mišljena predvsem Mestna občina Nova Gorica). Eden pomembnejših problemov je tudi prevelika raznolikost NVO, ki delujejo na različnih področjih v tej UE. Kot posledica tega prihaja do zanemarjanje NVO, ki se ukvarjajo z nekaterimi manj razširjenimi dejavnostmi npr. fotografiranje, zgodovina.

Za zaključek pri končnih analizah za UE Nova Gorica lahko izpostavimo, da je tukaj glede na velikost UE in velikega števila NVO v UE premalo osebja, ki skrbi za NVO oziroma nevladni sektor. Posledica pomanjkanja kadra oziroma neustreznega kadra v UE so zgoraj omenjene težave (še posebej pri dodeljevanju finančne pomoči za projekte).

8.1.2 UE Tolmin

Pri NVO v UE Tolmin ni velikih problemov, občine v UE dobro sodelujejo z NVO, finančna sredstva na razpolago NVO so najvišja od sredstev v celotni regiji. NVO so po finančnih analizah med boljšimi od vseh NVO po UE v Goriški statistični regiji.

Probleme, ki bi jih lahko v tej UE omenili so: sodelovanje med NVO in sodelovanje NVO s turistično zvezo oziroma Tic-i (Turistično informacijskimi centri). Pa tudi pomanjkanje večjih (pokritih) prostorov za večje skupne prireditve več sodelujočih NVO.

Kot zaključek končne analize za UE Tolmin lahko po opravljenih analizah sklepamo, da so NVO te UE ena izmed boljših iz vseh vidikov (iz finančnega vidika, iz področja delovanja ter glede problematike) od vseh NVO v Goriški statistični regiji.

8.1.3 UE Ajdovščina

UE Ajdovščina je edina UE, katere NVO imajo pozitivni finančni izid, čeprav imajo NVO najmanj sredstev na razpolago.

Kot problematiko NVO v tej UE lahko izpostavimo razliko med občinama na področju nujenja skupnih prostorov NVO (v občini Vipava ni skupnih prostorov za NVO, v občini Ajdovščina pa je za to problematiko poskrbljeno z objektom, ki je na razpolago vsem NVO, to je Hiša mladih Ajdovščina). Problem, ki se pojavlja v NVO vseh UE, a je bil tu najbolj izpostavljen, je pridobivanje prostovoljcev.

Prostovoljstvo je zelo pomembna tema za NVO, saj so prostovoljci bistveni za obstoj NVO (veliko NVO deluje samo na principu prostovoljstva). To problematiko občutijo vse NVO, izpostavile pa so jo NVO s področja sociale (te NVO delujejo s prostovoljci, ki jih je veliko, imajo pa tudi zaposlene). Zelo pereč problem je pridobivanje delavcev prek javnih del, saj so vse NVO v slabem položaju, ker je eden izmed kriterijev za pridobivanje delavcev prek javnih del predhodno zaposlovanje, kar je pri majhnih NVO velikokrat neizvedljivo.

Kot smo že omenili je glede zaposlovanja v NVO stanje v vseh UE slabo, zato je težko izpolniti zgoraj omenjeni kriterij za pridobitev delavcev prek javnih del.

Za zaključek končne analize UE Ajdovščina, lahko izpostavimo to, da je ta ena izmed redkih UE v regiji, v kateri občina nudi skupne prostore za delovanje NVO.

8.1.4 UE Idrija

NVO v UE Idrija so bile s finančnega vidika slabše ocenjene. Ta UE je najmanjša UE v regiji in enota z najmanjšim številom NVO.

UE ima kar nekaj pomanjkljivosti oziroma problemov. Prvi problem, ki je bil opažen na srečanjih po UE z NVO, je nesodelovanje med NVO iz občine Cerknjo z NVO iz občine Idrija (srečanj se ni udeležila nobena NVO iz občine Cerknjo). Drugi večji problem je sodelovanje občin z NVO (NVO so omenile, da jim občina ne nudi prostorov). Po skupnih srečanjih smo bili seznanjeni, da to ni res.

Občine nudijo prostore NVO, a se te ne morejo pomeniti med seboj za uporabo letih. Kot zadnjo problematiko, ki se pojavlja tudi v drugih UE, a je bila tukaj izpostavljena, je problem vključevanja mladih. Predvsem nesodelovanje mladih pri prireditvah oziroma projektih organiziranih s strani NVO.

Kot posledica opisanega stanja v UE Idrija lahko rečemo, da je tu največji problem nesodelovanje med NVO v UE, dobra stvar pa je dobro stanje glede prostovoljstva v UE, kar pa je marsikje velik problem glede na trenutno ekonomsko stanje.

8.2 Končna analiza za Goriško statistično regijo

Pri končni analizi za celotno Goriško statistično regijo smo z razliko od posameznih UE, pri katerih smo podali le naše končne ugotovitve, dopolnili začetne SWOT analize s podatki vmesnih analiz.

S pomočjo končne SWOT analize za Goriško statistično regijo (tabela 23), smo dobili konkretne podatke o stanju NVO v regiji, saj so tu združeni podatki AJPES-a, podatki iz analiz stanja NVO na območju Goriške statistične regije ter podatki posameznih NVO pridobljeni na skupnih srečanjih z NVO po upravnih enotah celotne regije.

Tabela 23: Končna SWOT analiza Goriške statistične regije

1. Prednosti	2. Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> - Veliko število aktivnih članov po NVO. - Povečanje števila članov NVO v zadnjih dveh letih. - Veliko število raznih sekundarnih dejavnosti v NVO. - Aktivno pridobivanje novih članov. - Spodbujanje prostovoljnega dela. - Dobro sodelovanje med NVO in prebivalstvom. - Večji delež NVO s prihodki v regiji glede na državno povprečje. - Večji delež NVO s prihodki nad 5.000 EUR glede na povprečje v državi in večji delež NVO s prihodki nad 100.001 EUR. 	<ul style="list-style-type: none"> - Neustrezni termini usposabljanj. - Premalo ustrezno usposobljenih ljudi za interna izobraževanja. - Premajhna udeležba na usposabljanjih. - Premalo sredstev NVO za zaposlovanje. - Malo zaposlenih v NVO. - Negativni finančni izidi NVO - Pomanjkanje sredstev za izvajanje projektov in nesodelovanje med NVO. - Razdrobljenost delovanja NVO na lokalni ravni (predvsem pri organizaciji skupnih prireditev). - Zalaganje denarja za izvedbo projektov. - Premalo kompetentnih novinarjev za področje NVO.

<ul style="list-style-type: none"> - Večji delež NVO z društvenim skladom kot je povprečje v državi. - Investiranje v prostovoljce. - NVO so dobri izvajalci aktivnosti, ki predstavljajo njihovo poslanstvo. - Vzpostavitev sveta NVO v Goriški statistični regiji. - Skupna glasila – Informator NVO. 	<ul style="list-style-type: none"> - Predraga usposabljanja. - Neenakopraven položaj storitev, ki jih ponujajo NVO v primerjavi z gospodarskim sektorjem. - Slabo sodelovanje med NVO in turističnimi zvezami ter Tic-i. - Premalo posluha za problematiko NVO s strani občinskih služb. - Redko sodelovanje med NVO, ki delujejo na različnih področjih. - Manjše število NVO glede na ostale regije v Sloveniji.
<p>3. Priložnosti</p>	<p>4. Nevarnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Dodatno financiranje (premalo virov financiranja, pridobitev novih virov, EU in državni razpisi ...). - Pridobivanje novih izkušenj in znanj. - Sodelovanje z NVO iz drugih UE, regiji, držav preko usposabljanj in raznih skupnih projektov. - Razvoj socialnega podjetništva kot orodja za reševanje problema brezposelnosti. - Pridobivanje znanja na internih usposabljanjih, ki bi jih izvajali člani NVO. 	<ul style="list-style-type: none"> - Premalo obveščenosti javnosti s strani države o stanju nevladnega sektorja. - Visoka brezposelnost v regiji, precej je težje zaposljivih oseb, med katerimi so mladi brez izobrazbe in starejši od 55 let. - Preveč birokracije in predolge procedure za prijave na projekte, kot posledica tega zmeraj manj projektov. - Težave pri delovanju NVO zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. - Pomanjkanje ustreznih finančnih storitev prilagojenih za NVO.

<ul style="list-style-type: none"> - Ponudba novih storitev za sponzorje. - Povezovanje med NVO za sodelovanje in prijave na razpise, ustanovitev finančnega sklada za pomoč NVO pri razpisih. - Strokovna pomoč za prijavo na razpise in iskanje partnerjev. - Sodelovanje in izobraževanje članov NVO. - Skupna infrastruktura za zmanjšanje stroškov NVO. - Razvoj novih storitev za gospodarstvo in druge organizacije. - Skupen nastop NVO pred lokalnimi skupnostmi. - Vključevanje mladih v sodelovanje pri projektih. 	<ul style="list-style-type: none"> - Slabo gospodarsko stanje vpliva tudi na delovanje NVO (vpliva na razpoložanje članov, problem prostovoljstva, slabo vzdušje, slab odnos).
---	---

9 PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE STANJA

V tem poglavju smo podali konkretne predloge za izboljšanje stanja nevladnega sektorja oziroma stanja NVO na območju Goriške statistične regije. Zaradi podobnosti problematike oziroma pomanjkljivosti na področju nevladnega sektorja oziroma NVO posameznih UE, bi bilo podajanje predlogov za izboljšanje stanja nevladnega sektorja za vsako UE nesmiselno, zato dajemo predloge za izboljšanje stanja na preučevanem področju za celotno Goriško statistično regijo. Podani predlogi veljajo tudi za posamezne UE.

Predlogi so podani v isti obliki kot je narejena vmesna analiza za celotno Goriško statistično regijo. To pomeni, da so razdeljeni v šest kategorij, in sicer: razpisi, prostovoljstvo, finančna sredstva, sodelovanje med NVO in sodelovanje z ostalimi institucijami, vključevanje mladih, zaposlovanje.

9.1 Razpisi

Razpisi so eden najpomembnejših virov za pridobivanje sredstev za izvedbo raznih projektov. Kot smo že v vmesnih analizah omenili, imajo NVO največ problemov pri prijavi na razpise oziroma pri zalaganju denarja za projekte (v primeru uspešnega razpisa se NVO povrnejo stroški za nazaj). Rešitve predlagane za področje razpisov so naslednje:

- NVO bi se morale pred prijavi na razpise oziroma pred pisanjem dokumentacije za razpise posvetovati z usposobljenimi institucijami, ki bi jim pomagale tako pri iskanju primernih razpisov kot pri pripravi potrebne dokumentacije. Institucija, ki nudi brezplačno pomoč na tem področju je Ustanova Fundacija BiT Planota (fundacija), obstajajo še druge (razvojne agencije, podjetja ki se ukvarjajo s projekti), a te ne nudijo brezplačne pomoči.
- Za sodelovanje pri večjih razpisih (državnih, mednarodnih) je dobro, če dobijo NVO partnerje za izpeljavo skupnega projekta. Težava je v iskanju partnerjev, prav zaradi tega so običajno na internetnih straneh, kjer so objavljeni razpisi možnosti za iskanje partnerjev.

Na teh straneh lahko NVO poišče partnerja za skupen projekt, prav tako lahko pri iskanju partnerjev pomagajo že zgoraj navedene inštitucije.

- V primeru uspešnega razpisa dobi NVO finančna sredstva za že izpeljan projekt oziroma so sredstva izplačana za nazaj. Poseben problem je v zalaganju denarja (pomanjkanje finančnih sredstev s strani NVO). Za to problematiko se v regiji ustanavlja finančni premostitveni sklad (model se že pripravlja), v katerega bi NVO iz Goriške statistične regije vlagale sredstva. Tako zbrana sredstva bi bila na razpolago NVO, ki bi uspešno sodelovala na razpisih in bi bila namenjena zgolj izvajanju pridobljenih projektov. Ko bi NVO ob uspešno zaključenem projektu pridobila sredstva, bi jih vrnila finančnemu skladu.

9.2 Prostovoljstvo

Večina NVO potrebuje prostovoljce. Zaradi nestimulativne narave prostovoljnega dela in ekonomskega stanja v trenutni družbi je prostovoljcev vedno manj. Problem prostovoljnega dela ni sodelovanje ljudi v raznih NVO, ampak sodelovanje pri pripravi raznih projektov, prireditvev, socialnih pomoči ... Predlagane rešitve s področja prostovoljstva so naslednje:

- Glede na to, da imajo razne NVO (še posebej s področja sociale) problem pri pridobivanju prostovoljcev, bi bila možna rešitev, da bi morali vsi, ki so prijavljeni kot brezposelni na Zavodu RS za zaposlovanje in prejemajo denarno nadomestilo, na mesec opraviti določeno število ur prostovoljnega dela. Po novi zakonodaji, bi imele te osebe tudi dodatne koristi, saj se prostovoljcem povrne potne stroške, v primeru dela več kot 4 ure na dan malico ter nagrado za prostovoljno delo. Na tak način bi občutno povečali število prostovoljcev in pridobili tudi nove zaposlene tako v NVO kot drugje, saj se s prostovoljnim delom pridobi določene delovne izkušnje.
- Že samo ustrežnejše vrednotenje prostovoljnega dela pa bi prineslo spremembe na tem področju. Večkrat se zgodi, da razne organizacije, občinske/državne službe idr., neustrezno vrednotijo prostovoljno delo. Čeprav pripada prostovoljcem po zakonodaji nagrada, je njihovo vrednotenje

s strani delodajalcev slabo (imajo prostovoljno delo za manj vredno, prostovoljnega dela ne upoštevajo kot delovnih izkušenj ...). Prostovoljstvo je potrebno spodbujati, brez spodbujanja te oblike dela, lahko propade nevladni sektor, saj velika večina NVO deluje pretežno s prostovoljci.

9.3 Finančna sredstva

Finančna sredstva so največji problem NVO, saj je teh sredstev vedno manj. Pred začetkom svetovne gospodarske krize so razne NVO pridobivale sponzorske donacije (s strani različnih podjetji, ustanov ...), sedaj pa tega skorajda ni več. Finančna sredstva s strani države oziroma občin so se tudi občutno zmanjšala. Za izboljšanje stanja finančnih sredstev priporočamo:

- Za izvedbo projektov in prireditev morajo NVO izkoristiti vsako priložnost. Najbolje je, če se NVO prijavljajo na razpise, saj jim to omogoča pridobivanje potrebnih sredstev.
- Za pridobivanje sredstev naj NVO pobirajo mesečne članarine (za pokrivanje tekočih stroškov). Za majhno NVO, ki deluje na lokalni ravni in ne prireja velikih prireditev in projektov, je že samo pobiranje mesečne članarine zadostno za delovanje.
- V primeru večjih projektov in prireditev naj NVO za finančno pomoč zaprosijo občino, poskusiti je potrebno tudi privabiti sponzorje in jim predstaviti koristi v primeru sponzoriranja. V primeru sponzorstva s strani določenega podjetja naj NVO vpeljejo nove storitve za sponzorje. NVO lahko ponudijo različne storitve podjetjem, ki sponzorirajo njihovo dejavnost (sponzoriranje gasilskega društva bi se kompenziralo z brezplačnim pregledom gasilske opreme podjetja, sponzoriranje kulturnega društva bi se kompenziralo z nastopom tega društva za potrebe podjetja ...).

9.4 Sodelovanje med NVO in sodelovanje z ostalimi institucijami

V Goriški statistični regiji je sodelovanja med NVO in drugimi institucijami relativno malo in je izredno težavno. Kljub vsemu, pa bi kazalo na tem področju izpostaviti nekatere prednosti, ki jih tovrstno sodelovanje prinaša:

- **Sodelovanje med NVO**

- Sodelovanje med NVO je zelo pomembno in potrebno pri izpeljavi večjih projektov in prireditvah, pri takem sodelovanju lahko pri pripravi projektov oziroma prireditvah vsakdo nekaj pridobi, le skupne cilje si je potrebno zastaviti in jih zasledovati.
- Za samo sodelovanje NVO pri prireditvah oziroma projektih je nujno potrebno pridobiti ustrezne partnerje, pridobimo pa jih lahko na več načinov (več v 8.1 Razpisi). Ko dobimo ustrezne partnerje je potrebno definirati skupne naloge, zadolžitve in roke, do katerih morajo biti naloge opravljene. Ob tem ne smemo pozabiti na ustrezno koordinacijo dela in jasno razmejene pristojnosti ter odgovornosti vsake sodelujoče strani.
- Pri sodelovanju med NVO je dobro, če sodelujejo med seboj tudi organizacije z različnih področij delovanja. Na ta način je vsaka prireditev multidisciplinarna in tako privede več gledalcev oziroma sodelujočih. Prav tako je pri sodelovanju pri projektih in razpisih, saj več NVO iz različnih področij lahko pripomore k večjemu uspehu (izbrati je potrebno ustrezne sodelujoče s področij, ki pridejo v poštev).

- **Sodelovanje med NVO in občinami**

- Za pridobivanje sredstev, prostorov za delovanje, prostora za prireditve, pomoči pri pripravi prireditvah in projektov, je zaželeno sodelovanje NVO z občinami.
- NVO imajo največ sodelovanja na lokalni ravni. Največji problem pa je v dejstvu, da NVO neustrezno predstavijo svoje potrebe občinam, oziroma se ne prilagodijo konkretnim potrebam občin in občanov. Če bi NVO občinam dobro predstavili prednosti, ki jih lahko ponudijo okolju, bi se sodelovanje mogoče izboljšalo.
- Za dobro predstavitev potreb NVO občinam/krajevnim skupnostim, bi morale same krajevne skupnosti/občine prirediti večkrat na leto srečanja z NVO.

Na teh srečanjih bi NVO predstavile svoje delovanje, kje lahko pomagajo oziroma izboljšajo stanje okolja v katerem delujejo in probleme za izvedbo teh projektov (kje potrebujejo pomoč).

- **Sodelovanje med NVO in državnimi institucijami**

- Sodelovanja med NVO in državnimi institucijami je zelo malo, na kar opozarjajo rezultati naše raziskave. Večini NVO sodeluje zgolj na lokalni ravni s krajevnimi skupnostmi in občinami. Tudi tovrstnega sodelovanja ne kaže zanemariti.
- Sodelovanje med NVO in državnimi institucijami pride v poštev pri organizaciji velikih prireditev (npr. pri organizaciji velikih prireditev ob državnih praznikih, ob drugih pomembnih dogodkih, ne na lokalni, temveč državni ravni).

- **Sodelovanje med NVO in mediji**

- Za predstavitev delovanja NVO je potrebna dobra komunikacija oziroma sodelovanje med NVO in mediji. Primarni cilj NVO je nuditi določene storitve javnosti, zato morajo biti vse NVO dobro povezane z javnostjo. Ker velika večina NVO deluje predvsem na lokalni ravni, je najpomembnejša in najbolj produktivna povezanost NVO z lokalnimi mediji. Za samo sodelovanje je potrebna dobra povezava oziroma obveščanje javnosti, ki ga NVO lahko dosežejo preko informiranja javnosti o delovanju NVO, kar jim omogoča uporaba sodobnih komunikacijskih sredstev, kot so internet, televizija, radio, tiskani mediji.
- Za dobro podajanje informaciji medijem, je potrebno pridobiti na svojo stran novinarje, za katere smatramo, da bodo čim boljše predstavili stanje/delovanje NVO na posameznem področju. NVO pokrivajo zelo raznolika področja in ravno zaradi velike razpršenosti interesnih področij predlagamo, da bi NVO pripravile letna srečanja s predstavniki medijev, za predstavitev svojega delovanja. Na ta srečanja je ključnega pomena, da se povabi predvsem predstavnike lokalnih medijev, saj le ti največ pripomorejo k dobri 'lokalni' predstavitvi NVO.

9.5 Vključevanje mladih

Kot smo že pri prostovoljstvu omenili, trenutne ekonomske razmere ne spodbujajo prostovoljskega dela. Problem pri mladih pa je tudi samo zanimanje za NVO in delo v njih, da bi mlade čim bolj pritegnili v sodelovanje z NVO, smo podali naslednja priporočila:

- Največji problem pri vključevanju mladih v NVO je, da se največkrat zgodi, da NVO uporabljajo mlade samo za razna fizična dela. NVO se morajo zavedati, da je za samo delovanje in obstoj NVO potrebno pridobivanje novih prostovoljcev oziroma novih članov. In če je odnos do mladih slab, se ti ne bodo odzvali na prošnje s strani NVO.
- Da bi mladim čim bolj približali delovanje NVO, bi lahko mladi člani NVO predstavljali delovanje posameznih NVO sovrstnikom. V tem primeru je generacijska bližina izrednega pomena.
- Za spodbujanje sodelovanja pri različnih projektih kot je npr. organizacija prireditvev, bi morali mladim predstaviti prednosti, ki jih pridobijo s sodelovanjem (izkušnje z organizacijo itd). NVO pa bi lahko mladim ponudile na razpolago svoje prostore, opremo itd. Programe raznih NVO bi lahko bolj prilagodili mladim, prav tako bi jim lahko v NVO ponudili pomembne funkcije.

9.6 Zaposlovanje

Problem zaposlovanja v NVO je povezan na problematiko finančnih sredstev. V Goriški statistični regiji je v NVO le malo zaposlenih. Izpostaviti je potrebno, da ni potrebe, da bi vse NVO imele redno zaposlene. Potrebo po redno zaposlenih imajo profesionalizirane NVO z večjim obsegom dela in članstvom kot so krovne zveze in druge večje organizacije, npr. zveza kulturnih društev, zveza lovskih društev, regionalna stičišča društev, NVO s področja sociale, ipd. Ko gre za manjše NVO z majhnim obsegom dela (pevske zbori, kulturna društva, športna društva, lovska društva, ipd.), ni nujno potrebno, da le-te imajo redno zaposlene. Če pa začne NVO širiti svojo dejavnost in pridobivati na velikosti je dobro, če ima vsaj enega zaposlenega.

Stanje glede zaposlovanja v NVO je v trenutni gospodarski krizi nesprejemljivo. Kljub temu podajamo nekaj predlogov, ki bi lahko izboljšali situacijo glede zaposlovanja:

- Za NVO, ki želijo narediti korak naprej v svojem razvoju, je dobro, če imajo vsaj enega zaposlenega (zakon omogoča, da imajo NVO zaposleno osebo). Ta zaposleni bi v NVO poleg formalnosti skrbel tudi za pridobivanje sredstev za delovanje NVO, pridobivanje novih članov NVO, oglaševanje oziroma promoviranje NVO.
- Rešitev zaradi pomanjkanja sredstev za zaposlovanje bi lahko bilo zaposlovanje za polovični delovni čas (4 ure dnevno). Na ta način bi NVO imele zaposlene in s polovičnim delovnim časom manjše stroške. Seveda pa so tukaj prisotni še drugi ukrepi s strani Zavoda RS za zaposlovanje (ti ukrepi pa so odvisni od finančnih sredstev).

10 ZAKLJUČEK

V diplomskem delu je predstavljena analiza stanja nevladnega sektorja na območju Goriške statistične regije, ki je bila opravljena v letu 2011. Namen raziskave in analize je bil oceniti stanje NVO v regiji po posameznih upravnih enotah ter na podlagi pridobljenih informacij o stanju nevladnega sektorja pripraviti predloge za izboljšanje obstoječega stanja.

Ocenjeno stanje NVO se po upravnih enotah razlikuje. Razlike so vidne tako na finančnem področju kot na področju samega delovanja NVO. Glede celotne Goriške statistične regije smo po podatkih iz finančnih analiz dobili rezultate, da je regija glede finančnega poslovanja pod državnim povprečjem. Povprečni finančni izid društev v regiji je negativen, povprečni finančni izid društev v državi pa pozitiven (razlika se približuje vrednosti 500.00 EUR na društvo). Po neuradnih podatkih pridobljenih s strani Ustanove Fundacije BiT Planota je stanje glede delovanja NVO v Goriški statistični regiji primerljivo z delovanjem NVO iz drugih regiji po državi.

Po finančnih analizah je razvidno, da je finančno stanje NVO v regiji slabo, čeprav so finančne analize narejene iz podatkov za leto 2010, se stanje v letu 2011 ni bistveno spremenilo. Stanje glede financ se je v zadnjih letih zaradi slabših ekonomskih razmer še poslabšalo, kar je velika ovira za delovanje NVO.

Po analizah stanja so področja na katerih ocenjujemo prednosti delovanja NVO Goriške statistične regije zagotovo pridobivanje novih članov, usposabljanje članov za izboljšanje storitev, dobra organizacija dela in dobro informiranje javnosti s strani NVO. Ugotovljene slabosti, katere želimo s podanimi predlogi za izboljšanje stanja nevladnega sektorja na območju Goriške statistične regije spremeniti, v prednosti pa so predvsem slabo finančno stanje ter premalo vključevanja mladih.

NVO bi morale bolj prilagajati svoje programe in načine delovanja tako, da bi pridobile čim več novih mladih članov. Stanje glede sodelovanja med NVO se izboljšuje, saj so se le-te začele zavedati prednosti sodelovanja. Sodelovanje med NVO in prebivalstvom je tudi v porastu (prilagajanje programov prebivalcem). Sodelovanje NVO z občinami oziroma krajevnimi skupnostmi ter ostalimi institucijami (državne ter ostale institucije) pa je zelo slabo oziroma ga sploh ni.

NVO se morajo zavedati prednosti sodelovanja na vseh področjih, predvsem na področju sodelovanja z občinami oziroma krajevnimi skupnostmi in ostalimi institucijami. To področje je zelo pomembno in tesno povezano s problematiko finančnih sredstev. Pri pridobivanju sredstev je pomembno sodelovanje pri razpisih (občinskih, državnih, evropskih), ki so velika prednost za delovanje NVO. Največji problem sodelovanja na razpisih je pomanjkanje finančnih sredstev, saj morajo organizacije sredstva zalagati vnaprej in zapletena birokracija pri sami prijavi na razpise.

Zaposlovanje v NVO je še eden od problemov vezanih predvsem na finančna sredstva. Trenutno je v NVO na območju Goriške statistične regije malo zaposlenih. Čeprav bi se dalo problematiko zaposlenih popraviti s prostovoljci, je tudi na tem področju stanje slabo. Kljub novi zakonodaji, po kateri prostovoljcem pripada nagrada za opravljeno delo, se za prostovoljno delo odloča majhno število ljudi.

Končne ugotovitve glede stanja NVO na območju Goriške statistične regije, lahko strnemo v tri besede "pomanjkanje finančnih sredstev". Glede na ugotovitve predstavljene v diplomskem delu so predlogi za izboljšanje delovanja NVO predvsem vezani na izboljšanje finančnega stanja, ki dolgoročno zagotavlja nemoteno delovanje. Organizacije lahko dosežejo ta cilj z upoštevanjem podanih priporočil za izboljšanje stanja nevladnega sektorja v regiji, predvsem s pomočjo pridobivanja finančnih sredstev prek razpisov in sodelovanj z drugimi NVO ter lokalnimi institucijami.

11 LITERATURA

Brezavšček, M. (2008). Javna uprava v Sloveniji. Pridobljeno 23.6.2012 s svetovnega spleta: <http://www.scribd.com/doc/26142793/Javna-Uprava-v-Sloveniji-Katere-Vrste-Sektorjev>

CNVOS – Zavod Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij. (2009). Memorandum slovenskih NVO. Pridobljeno 26.4.2012 s svetovnega spleta: <http://www.cnvos.si/article/id/120/cid/67>

Forbici, G. (2010). Skupaj za skupnost. Priročnik o sodelovanju med občinami in nevladnimi organizacijami. Ljubljana: CNVOS, str. 5-10.

Izboljšanje socialne vključenosti na lokalni ravni preko socialne ekonomije: POROČILO ZA SLOVENIJO. (2010). Pridobljeno 25.7.2012 s svetovnega spleta: http://www.mddsz.gov.si/fileadmin/mddsz.gov.si/pageuploads/dokumenti_pdf/seminar_soc_podjet_oecd_porocilo.pdf

Kolarič, Z., Črnak-Meglič, A. Vojnovič, M. (2002). Neprofitno-volonterske organizacije. Ljubljana : Fakulteta za družbene vede.

Kolarič, Z., Rakar, T. (2010). Indeks civilne družbe. Obseg, struktura in vloga/funkcija slovenskih civilno-družbenih organizacij. Pridobljeno 26.4.2012 s svetovnega spleta: http://www.mju.gov.si/si/delovna_podrocja/nevladne_organizacije/za_nevladne_organizacije/analize_in_raziskave_nvo/

Kos, B. (2012). SWOT analiza. Pridobljeno 20.6.2012 s svetovnega spleta: <http://www.blazkos.com/swot-analiza.php>

Petek, D. (2010). Kvalitativna metodologija. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.

Pokorny, B., Petrovšek, S., Kugonič, N., Šalej, M., Lasnik, C., Šterbenk, E., (2007). Osnove znanstveno raziskovalnega dela. Pridobljeno 20.8.2012 s svetovnega spleta: <http://mladiraziskovalci.sev.si/admin/file/mladi-raziskovalci-skripta-2007.pdf>

Priročnik za NVO. (2012). Oblike NVO. Pridobljeno 19.4.2012 s svetovnega spleta: <http://www.nvoplanota.si/>

Severnoprimorska mrežna regionalna razvojna agencija. (2006) Regionalni razvojni program Severne Primorske (Goriške statistične regije). Pridobljeno 15.10.2012 s svetovnega spleta: http://www.rra-sp.si/files/Strateski_del.pdf

Social Research Update. (1998). Pridobljeno 20.8.2012 s svetovnega spleta: <http://sru.soc.surrey.ac.uk/SRU22.html>

Sporazumu o sodelovanju med NVO in Vlado Republike Slovenije. (2004). Pridobljeno 26.6.2012 s svetovnega spleta: http://www.dodogovor.org/upload/arhiv/osnutek_sporazuma_november_2004.pdf

Strategija razvoja NVO v Goriški statistični regiji. (2012). Nova Gorica: Ustanova Fundacija BiT Planota.

Strojan, Tatjana in Primož Šporar. (2000). Poročilo o usklajenosti ureditve položaja nevladnih organizacij v Sloveniji s priporočili Open Society Instituta New York. Ljubljana: Pravno-informacijski center nevladnih organizacij, str. 3.

Šporar, P., Marega, M., Žnidaršič, B. Leskošek, V., Greif, T., Maksimovič, Z. (2003). Strokovne podlage za program vključevanja NVO v pripravo, izvedbo in vrednotenje razvojnih strateških dokumentov Republike Slovenije. Ljubljana: Zavod Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij in Regionalni center za okolje za Srednjo in Vzhodno Evropo.

Urad RS za makroekonomske analize in razvoj. (2005). Strategija razvoja Slovenije. Pridobljeno 15.10.2012 s svetovnega spleta: http://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/projekti/02_StrategijarazvojaSlovenije.pdf

Zakon o društvih. Uradni list RS, št 61/2006, 13.6.2009.

Zakon o davku od odhodkov pravnih oseb. Uradni list RS, št 117/2006, 26.10.2006.

Zakon o upravi. Uradni list RS, št 7/2002, 30.1.2002.

PRILOGA 1: VPRAŠALNIK - REGIONALNO STIČIŠČE NVO PLANOTA

Fundacija BIT Planota, Grgarske Ravne 30, 5251 Grgar
Pisarna Lokve, Lokve 30, 5252 Trmovo pri Gorici
tel. 05 307 40 40, GSM 040 288 097, FAX 05 307 29 35

info@planota.si, www.nvoplanota.si

VPRAŠALNIK – »REGIONALNO STIČIŠČE NVO PLANOTA«

Natančno in čitljivo izpolnite spodnji vprašalnik

I. Osnovni podatki o nevladni organizaciji (NVO)

URADNI NAZIV	
SKRAJŠANI NAZIV (za pošto)	
NASLOV	
OBČINA	
TELEFON	
MOBILNI TELEFON	
E-POŠTA	
SPLETNA STRAN	

	II. Podatki o odgovorni osebi	III. Podatki o kontaktni osebi
Ime, priimek		
Funkcija		
Naslov		
Telefon		
E-pošta		

II. Podatki o članstvu, financiranju in usposabljanju (vpišite približno oceno)

1) Koliko članov ima vaša NVO? _____ Koliko od teh je aktivnih? _____
V zadnjih dveh letih smo pridobili _____ novih članov.

2) Koliko je zaposlenih v vaši organizaciji? _____; od tega jih poln delovni čas opravlja _____.

3) Viri financiranja vaše NVO: (obkrožite lahko več odgovorov)

- a. lokalna skupnost
- b. podjetja (sponzorstva, donacije)
- c. posamezniki
- č. prijava projektov na razpise (državne in EU):

(katere) _____

d. drugo: _____

4) Kateri viri financiranja prevladujejo v vaši NVO?

Razvrstite po vrstnem redu od največjega 5 do najmanjšega 1 _____ lokalna skupnost

_____ podjetja

_____ posamezniki

_____ razpisi

_____ drugo

5) Ali so se vaši člani (zaposleni) v zadnjih dveh letih udeležili delavnic oz. usposabljanj?

(obkrožite)

DA

NE

Če da, koliko članov? _____ (ocena)

Glavna področja usposabljanja _____

6) Organizacija usposabljanj v vaši NVO (obkrožite)

a. interna usposabljanja, ki jih izvajajo člani NVO

b. zunanji izvajalci

7) Napišite, s katerimi ovirami in/ali težavami se srečujete v vaši NVO pri usposabljanjih?

III. Dejavnosti

1) Obkrožite primarno vrsto dejavnosti, ki je vaši NVO najbližja (označite samo **ENO** dejavnost)

A) Šport	F) Gasilstvo
B) Kultura	G) Sociala
C) Turizem	H) Informatika in tehnologija
D) Naravna dediščina	I) Drugo: _____
E) Kulturna dediščina	_____

2) Obkrožite še ostale dejavnosti, s katerimi se vaša NVO ukvarja

(lahko jih označite več oz. dopišete svojo dejavnost pod »drugo«)

a) šport in rekreacija	j) zgodovina
b) kultura	k) organizacija prireditev
c) turizem	l) razvoj podeželja
d) naravna dediščina	m) sociala
e) kulturna dediščina	n) zdravstvo
f) etnologija	o) dobrodelnost
g) mladi	p) gojenje rastlin
h) glasbena dejavnost	p) drugo: _____
i) gledališka dejavnost	_____

3) Na kakšen način poteka organizacija dela v vaši NVO? (izberete lahko več oblik)

a. skupna obravnava aktualne problematike s člani NVO

(najbolj pogosta problematika _____)

b. skupna priprava programa s člani NVO

c. delo v interesnih skupinah – odborih, sekcijah: Naša NVO ima _____ sekcij.

č. letna srečanja članov (občni zbor)

d. drugo _____

4) Na katerih področjih sodeluje vaša NVO z drugimi NVO? (obkrožite lahko več področij)

- a. organizacija dogodkov (krajevni prazniki, tekmovanja ...)
- b. kultura
- c. šport
- č. sociala
- d. skupni projekti _____

Vpišite področje, kje bi želeli sodelovati z drugimi NVO

5) Na kakšne načine je vaša NVO sodelovala s prebivalstvom iz lokalnega in drugega okolja v zadnjih dveh letih?

- a. srečanje z različnimi ciljnimi skupinami z namenom medsebojnega spoznavanja
- b. usposabljanja različnih ciljnih skupin v lokalnem in drugem okolju
- c. pomoč ciljni skupini (skupinam) iz lokalnega okolja
- č. vključevanje različnih skupin v pripravo programa NVO
- d. organizacija dogodkov za potrebe lokalne skupnosti
- e. spodbujanje prostovoljnih akcij v lokalnem okolju
- f. drugo _____

6) Na kakšne načine vaša NVO informira javnost? (lahko obkrožite več odgovorov)

- a. predstavitve aktivnosti NVO različnim ciljnim skupinam
- b. lokalni radio in TV
- c. članki o delu NVO v tiskanih medijih
- č. srečanja z morebitnimi sponzorji
- d. priprava reklamnega materiala
- e. uporaba spletnih orodij (spletne strani ...)
- f. drugo _____